

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 21. — ŠTEV. 21.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 26, 1928. — ČETREK, 26. JANUARJA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Priprave za zadnji udarec v Nicaragvi.

SANDINOVA SMRT BI IMELA SLABE POSLEDICE ZA ZDR. DRŽAVE

Ameriški mornariški vojniki nadaljujejo s pogonom na Sandino. — Upajo, da bodo v kratkem zaključili nicaragvsko vstajo. — Sandinova smrt bi povzročila velike zadrege.

MANAGVA, Nicaragua, 25. jan. — Tisoč mornariških vojakov, opremljenih z dvema baterijama gorskih topov, je pričelo včeraj z odločnim pogonom, da ujamemo vstaškega voditelja Sandino ter zaključijo vstajo.

Polkovnik Gulick je sporočil, da je bila to največja vojaška akcija izza izkrcanja mornariških vojakov.

V majhnih spopadih tekom zadnjih par dni je bilo deset ali dvanajst vstašev ubitih oziroma ranjenih.

Velike zaloge municije so spravili v Leon sektor preko nevarnih steza.

Par majhnih spopadov v novi ofenzivi se je že završilo z ostroštrci, ki so se odločili od glavne Sandinove sile.

Domačini so informirali polkovnika Gulicka, da je razdelil Sandino svojo glavno silo v majhne kompanije in da je sklenil pričeti z guerilla vojskovanjem. To je odredil baje radi ameriške premoči.

Glavna skupina mornariških vojakov je bila koncentrirana v Quilali. Pri zavzetju tega središča je bilo ubitih pet mornariških vojakov in 23 ranjenih. Noben mornariški vojak ni bil ubit ali ranjen tekom zadnjih spopadov z vstaši.

Sandinove izgube so bile velike, čeprav se ni poročalo o nikakih večjih spopadih. Tekom nekega bombnega napada iz zraka je bilo baje ubitih 40 vstašev.

General Lejeune, ki je inšpiciral mornariške postojanke, se bo vrnil v petek v Združene države.

WASHINGTON, D. C., 25. jan.—Nevin Sayre, tajnik nekega pacifističnega društva, je povedal uradnikom državnega departmanta, da si bodo Zdr. države nakopale trajno sovraštvo lafinske Amerike, če bodo mornariški vojniki ubili Sandino.

Treba je najti drugo pot k miru, če hočemo zopet uživati zaupanje republik južno od Rio Grande, — je izjavil.

Sayre se je ravnokar vrnil iz Nicaragve, kjer se je mudil na neki mirovni misiji.

Sandino so imenovali v tej deželi bandita, — je rekel Sayre. — Ko sem se mudil v Managvi, mi niso hoteli dovoliti ameriški zastopniki, da bi stopil v stik z generalom in in zaraditega tudi ne poznam osebno. Vem pa, da ga smatrajo številni odlični Nicaragvci za velikega domoljuba. Istega mnenja so ostali prebivalci centralne Amerike.

Sestal pa sem se z nekim nemškem trgovcem v notranjosti dežele, kateremu je vzel Sandino za petsto dolarjev blag a in mu je takoj plačal na račun tristo dolarjev v gotovini.

20 komunistov obsojenih v Rigi.

RIGA, 25. januarja. — Dvajset članov neke tukajšnje komunistične zveze je bilo obsojenih na dolgotrajno ječo. Dokazali so jim, da solimijev metode ter zagovarja so poskušali strmoglavit vladno. Devet soobdojenih je bilo oproščenih.

Suhači ubili farmerja.

PORTERVILLE, Cal., 25. jan. — Šest prohibicijskih uradnikov je ubilo Thomasa Wrinkle, ker se je ustavljal aretaciji. Wrinkle je pričel streljati na dva prohibicijska uradnika, ko sta mu hotela izročiti zaporno povelje.

Davek na samce v Nemčiji.

BERLIN, Nemčija, 24. januarja. Pruski minister za javni dobrobit in Arnold Hirtsiefer je sprejel Musgoletoletno ječo. Dokazali so jim, da solimijev metode ter zagovarja so poskušali strmoglavit vladno. Devet soobdojenih je bilo oproščenih.

Na ta način skuša izenačiti pruski državni primanjkljaj.

Polarni medved ugriznil fanta.

V Zoologičnem vrtu v Central Parku v New Yorku je ugriznil velik polarni medved 14-letnega Richarda Collinsa. Fant mu je dal jabolko.

FRANCOZI IN MIROVNI PAKT

V Parizu krožijo govori, da je stavila Briandova poslanica vsa tozadevna pogajanja na praktično podlago.

PARIZ, Francija, 25. januarja. Francoski zunanji urad ne soglašajo z idejo, vsebovano v včerajšnjih častnikarskih poročilih iz Washingtona, da je najnovejša francoska poslanica končala pogajanja za pogodbo z Ameriko. Pogodba naj bi določala, da bi med tema dvema državama pod nobenim pogojem ne smela izbruhniti vojna.

Oficijelno so pa ugotovili, da je spravi francoski dokument tozadevne razprave na resnično podlago in da je otvoril pot k praktičnim pogajanjem in dogovorom.

To je lahko razumeti, če se spomni, da niso evropski diplomatje nikdar verjeli, da si Združene države končno že skleniti pogodbo, s katero bi se določilo, da se ne sme napovedati vojne pod nobenim pogojem.

Ker se vedno lahko domneva, da se bodo razvile razmere, ki direktno zahtevajo vojno, bi bila taka pogodba tudi neumestna.

Francoski diplomati sčlaj napeo pričakujejo odgovora državnega tajnika Kellogga na poslanico izza preteklega petka.

Francosko časopisje v splošnem ne soglašajo s temi nazori, z izjemo poloficijelnega Tempsa. Večina francoskega časopisja ni ljubila te ideje od prvega početka, ker se je smatralo to za vmešavanje v notranje zadeve Amerike.

Skoro vsi pariški uradniki so se smejali ideji, da bi šli narodi, združeni v Ligi narodov, v Washington, po navodila glede svojih notranjih zadev.

Mornariški zračni oddelek v Nicaragvi.

WASHINGTON, D. C., 25. jan. Opazovalni oddelek, obstoječ iz dveh mornariških častnikov in 58 mož se bo napotil koncem tedna proti Nicaragvi, da prevzame nadaljni mornariški aeroplan s tremi motorji, ki bo ob istem času odletel iz Quantico proti Nicaragvi.

Priznal tatvino.

V New Yorku so aretirali Johna Farreya, starega oseminvajsetlet, ki je bil prej uradnik in blagajnik v San Remo hotelu na Central Park West. S tem se je pojasnilo tatvino \$15,000 vrednega nakita in \$800 v gotovini. To je bilo ukradeno 12. decembra iz hotelske blagajne.

Farrey se je sam izročil policiji ter rekel, da je izvršil tatvino v pijanosti. Trdil je, da je porabil več kot 1800 dolarjev ukradenega denarja za pijačo.

40 Kitajcev usmrčenih.

HONGKONG, Kitajska, 25. jan. 40 oseb je bilo sumarično usmrčenih v Kantonu po celi seriji napadov, katere je vprizorila policija na domnevane komunistične stane. Napadi so se začeli, ko se je izvedelo, naj bi se pričela velika komunistična vstaja ob nastopu kitajnega Novega leta.

Poroča se, da je zapolnila policija velike množine municije in nekaj komunistične literature.

- VSE, KAR HOČETE, EDINOLE VAŠE UNIJE NE PRIZNAMO

Lastniki premogovnikov so iztuhali pretkanov načrt, da pridobe zase stavkarje, a stavkarji v Ohio so odločno zavrnili njihovo nakano.

CLEVELAND, Ohio, 25. januarja. — Stavkujoči premogariji so soglasno zavrnili nov načrt premogarskih baronov v Ohio, ki sicer ne obljublja premogarjem od njih zahtevane mezde, pač pa nudi le lepe obljube ter zagotovila prijateljstva, varovanja skupnih interesov in druge slične fraze.

Lastniki premogovnikov, združeni v Ohio Coal Operators Association so pozvali stavkarje in njih organizacijo, naj prično danes zopet z delom in sicer kot člani neke zveze, ki bo obstajala iz podjetnikov in delavcev.

Do včeraj niso premogariji United Mine Workers niti odgovorili na tozadevni predlog, in vsled tega je jasno, da bodo ostali v tej zvezi izključno le gospodje Ohio Coal urada.

Načrt je objavil J. L. Good, tajnik tega urada. Baroni pravijo, da naj bi rove obratovali na združen način. Delavci naj bi pristopili k "Hoeking Mutual Mining Association" in njih mezde bi se nato ravnale po prodajni cesti premoga.

Lee Hall, predsednik ohijskega okraja United Mine Workers, je takoj izjavil, da ne more biti niti najmanjšega govora o sprejemu takega načrta. Na sestanku članov so sklenili včeraj stavkarji, da ne bodo sprejeli nikake mezdne pogodbe, ki bi ne jamčila v Jacksonville, določenega minimuma, sedem dolarjev in pol na dan.

Podjetniki so predlagali dnevno mezdo petih dolarjev.

FALL SPRAVIL POL MILIJONA

Bivši tajnik za notranje zadeve, Fall, je spravil skoro pol milijona dolarjev. — Podrobnosti velikega grafta.

WASHINGTON, D. C., 25. jan. Včeraj je nastopil pred senatnim komitejem M. T. Everhart, zet prejšnjega tajnika za notranje zadeve Alberta Falla, kateri je obtožen grafta radi oddaje Teapot Dome petrolejske rezerve privatnim tvrdkam.

Everhart je pričal, da je dobil Fall od soobtoženega Harryja Sinclairja in od Edwarda Dohertyja več kot štiristotisoč dolarjev. Everhart je sam baje dobil en mesec po sklenitvi kontrakta od Sinclairja malo manj kot dvestotisoč dolarjev v Liberty bondih. Par dni pozneje dobil nadaljnjih 35 tisoč dolarjev. \$35,000 so nato posodili Fallu. Za potovanje v Rusijo, vprizorjeno na kerist Sinclairja, je dobil Fall od pokojnega polkovnika Zevelyja, pravnega zastopnika Sinclairja, \$25,000. Za izdatke tega potovanja je bilo plačanih nadaljnjih \$10,000, vsled česar znaša skupna svota, katero je plačal Sinclair Fallu \$304,000.

K temu je prišlo še sto tisoč dolarjev v gotovem denarju pred sklenitvijo kontrakta glede mornariških petrolejskih rezerv.

Nadaljnjih pet tisoč dolarjev je baje plačal Doheny za Fallove odvetniške posle tekom procesa, v katerega sta bila zapletena.

VELIKA ŠKODA POVZROČENA OD VIHARJA

Veliki orkani so povzročili po celem Jugu in Istoku veliko škodo. — Nekaj ljudi je bilo ubitih, dosti težko ranjenih.

NASHVILLE, Tenn., 25. jan. — Štirje otroci so bili mrtvi in kakih dvajset nadaljnjih je bilo težko ranjenih vsled tornada, ki je divjal včeraj preko celega istočnega Tennesseeja ter porušil šolsko poslepe v Holmer Creek.

Prva navica o tornadu in njega žrtvah je dospela včeraj od nekoga Houston Webba, voznika velikega omnibusa, ki se je vrnil s svoje vožnje v goravje. Rekel je, da je nastal vihar tako nenadno, da se otroci niso mogli rešiti. Šolski vodja ni imel časa spraviti otrok na varno.

V par sekundah je bilo posloperušen. Dosti otrok je ušlo neposkodovanih, dosti jih je bilo pa ranjenih.

V bližini Lang, Ky., je preobrnil tornado leseno šolsko posloperje. Otrokom, v starosti od šestih do štirinajstih let in njih učiteljici se je posrečilo pobegniti skozi neko odprtino.

Tudi v mestu New Yorku je divjal včeraj velikanski vihar, ki je ponehal šele proti jutru. Vihar je povzročil vsakovrstno škodo. Več ljudi je bilo poškodovanih. Največjo nevarnost so predstavliali reklamni napis, ki so popadali na tla. Tudi v parkih je bilo izruvanih večje število dreves.

Cela družina zgorela.

V Macfadenu petrolejskem okraju v Wyomingu je zgorela družina, obstoječa iz petih oseb, ko je bila vpepeljena domača hiša.

ZACETEK SENZACIONALNEGA PROCESA PROTI HICKMANU

"Obesili me bodo" je rekel Hickman, ko se je pričela obravnava. — Velika ljudska množica bo videla morilca. — Policija je pripravljena, da se posluži plinskih bomb, če bi bil naval prevelik.

LOS ANGELES, Cal., 25. januarja. — Danes se je pričel proces proti Williamu Edwardu Hickmanu. Končati se more le na dva načina. Hickman bo ali umrl na vislicah, ali pa ga bodo poslali v državno umobolnico za blazne zločince.

Devetnajstletni mladič, ki je Povečal bo, kako je pomagal so-priznal, da je odvedel in umoril diše, da je spoznalo Hickmama 12-letno Marion Parker, bo sojen krivim ponarejanja. radi umora. Hickman pravi, da so Najbolj dramatična izjava pa ne smatra krivim, ker je blazen. bo, kako je dal Hickmanu 75 ban-To predstavlja edin predmet za- kovcev po dvajset dolarjev in kashišanja. Ne bodo razpravljali o ko je Hickman nato vrvel truplo njegovi krivdi, pač pa o njegovi njegove hčerke v razdaljo par zdravi pameti. čevljev od mesta, kjer je stal oče.

Ob otvorjenju procesa je bil Proti obtoženemu bo nastopil Hickman slabe volje in poparjen. tudi Welby Hunt, njegov prejšnji tovariš. Hunt, ki je star 16 let, je Vse skupaj je neumnost, — baje izdal Hickmana ter povzročil je rekel zjutraj, zatem, ko je vso njegovo aretacijo.

Čakanje na proces mi je popolnoma uničilo živce.

Stražniki so ga ves čas skrbno opazovali, da preprečijo vsako možnost samomora.

Po dveh koridorjih, ki vodita v številnih premogovnih okrajih Cosodno dvorano sodnika Hardyja, lorčeta je izbruhnila neka nalezljiso nastanjeni pomožni šerifi, ki va bolezne žlez. Radi epidemije so imajo pri sebi velike množine plin- bila prepovedana javna zborovaskih bomb, katerih se bodo poslu- nja v Louisville in La Fafayette. žili v slučaju, da bi bil v sodni To sta dva znana stavkarska od-dvorani vprizorjen kak napad na jetnika.

Sodna dvorana ima 108 sedežev ter le malo stojišče. Koridorji so bili polni že navsezgodaj zjutraj. Navzoči so častnikarski poročevalci tudi iz raznih vzhodnih mest.

Tako obramba kot držav. pravnitvo bosta predložila dolge sezname prič.

Prva priča, ki bo skušala rešiti morilcu življenje, bo njegova mati, Mrs. Eva Hickman. Pripravljenaboa žrtvovati samo sebe, da dokaze, da je njen sin blazen.

Prišla je semkaj iz Kansas City, da mu pomagata. Mrs. Hickman je rekla, da bo dokazala, da je njen sin blazen in da je blaznost nekaj običajnega v njeni družini.

Nastopil bo tudi oče obtoženega, Thomas Hickman, ki bo pričal o čudnih akcijah svojega sina. Nastopile bo tudi več zdravniških izvedencev, ki bodo povedali sodišču, zakaj ni Hickman duševno zdrav.

Glavno težo dokaza, da je blazen, pa bo predložil Jerome Walsh, mladi odvetnik iz Kansas City-ja.

Državno pravdnitvo na drugi strani bo pa imelo kot pričoo Perry Parkerja, očeta umorjene dekle, in Parker bo povedal o svojih stivernim kabinetom se wo vršila v kish s Hickmanom, ko je bil sled- Zimski kraljevski palači v Penji uslužben v isti banki kot on.

Epidemija v stavkarskem ozemlju.

DENVER, Colo., 25. jan. — V številnih premogovnih okrajih Cosodno dvorano sodnika Hardyja, lorčeta je izbruhnila neka nalezljiso nastanjeni pomožni šerifi, ki va bolezne žlez. Radi epidemije so imajo pri sebi velike množine plin- bila prepovedana javna zborovaskih bomb, katerih se bodo poslu- nja v Louisville in La Fafayette. žili v slučaju, da bi bil v sodni To sta dva znana stavkarska od-dvorani vprizorjen kak napad na jetnika.

Izvažanje orožja na Kitajsko je zanikano.

BERLIN, Nemčija, 25. jan. — Gustav Stresemann, nemški zunanji minister je zanikal včeraj pred državnozbornim komitejem, da je imel kak nemški mornariški uradnik karšnikoli opravke s pošiljantvo orožja, ki bi moyala iti preko Kiela na Kitajsko.

V Kielu so pred kratkim zaplenili tristo ton municije, namenjeno na Kitajsko. Stresemannu so očitali, da so sklenili kitajski generali pogodbe z nemškimi municijskimi tvrdkami v skupni vrednosti petih milijonov dolarjev.

Posvetovanje severnih kitajskih generalov

PEKING, Kitajsko, 25. jan. — Vsi vojaški voditelji severne zveze so dospeli v Peking na obisk k diktatorju Čangsolinu. Prinesli so svoje noveletne pozdrave ter se bodo udeležili banketa. Konferenca med vojaškimi voditelji in severnim kabinetom se wo vršila v Zimski kraljevski palači v Pekingu.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklia, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo za nesljivo ter točno postrzebo.

Dinarji	Lire	POSEBNI PODATKI		
Din. 1,000	\$ 18.43	Lir 100	\$ 5.90	Prisotbina za tpti- čila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 70 centov; od \$25. naprej do \$50, pa 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.
Din. 2,500	\$ 45.75	Lir 200	\$ 11.50	
Din. 5,000	\$ 91.00	Lir 300	\$ 16.95	
Din. 10,000	\$ 181.00	Lir 500	\$ 27.75	
Din. 11,110	\$ 200.00	Lir 1000	\$ 54.50	

Nakazila po brzojavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4087
NEW YORK, N. Y.

GLAS NARODA
(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president   Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St.   Borough of Manhattan,   New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja lista za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčjujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejénjo bivaljske naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZA ŠTRAJKARJE

V poljih mehkega premoga se bije težak boj. Na eni strani koncentriran ameriški kapital, na drugi strani pa delavska zavest in nagon samoohranitve. Kmalu bo minilo leto, odkar je izbruhnil ta boj. Obe stranki sta neuklonljivi. Kapitalisti pravijo, da pod nobenim pogojem ne morejo dati več, delavci pa s tistim, kar jim ponujajo, ne morejo živeti.

Kapitalisti so vdinjali državno policijo in na tisoč privatnih stražnikov. Na njihovi strani je oblast, na njihovi strani so sodišča.

Edino orožje delavcev je vztrajnost, ki je pa, po torkih mesecih boja, začela slabeti.

Prizadetihi je tudi tisoče in tisoče naših ljudi. Potrebni, krvavo potrebni, so vsega: denarja, obutve, obleke, živin in tudi moralne pomoči.

Vsi, ki so le malo na boljšem stališču bi morali pomagati.

Dosti se jih je že odzvalo s prostovoljnimi prispevki, toda to je bila le kaplja v morje.

Nekatera društva so sklenila prirediti v tem predpustu veselice, kojih čisti dobiček bo namenjen štrajkarjem, oziroma za plačanje njihovih asesmentov pri Jednotah.

Takih prireditev naj se udeležijo vsi, katerim je količkah mogoče.

S tem pomagajo hrabrim trpinom, ki se po krivdi nasitnega kapitalizma nahajajo v največji bedi.

HARRY THAW

Thaw je eden onih ameriških milijonarjev, ki niso zaslužili niti enega dolarja z delom svojih rok ali možgan.

Prebavljajo in zapravljajo tisto, kar so bili na ta ali oni način njihovi predniki nagromadili.

Poleg vsega tega je pa Harry Thaw original kakoršnih pozna le malo ameriška javnost.

Kadarkoli se mu poljubi, je postavno blazen. Ko mu prenela teči voda v grlo, je postavno pameten in začne uganjati neumnosti, da vzbuja pozornost vseh norčih vajenega Broadwaya.

"Proslavil" se je bil pred dvajsetimi leti s tem, da je ustrelil ljubimca svoje žene.

Strokovnjaki so dokazali, da je blazen in zato je bil poslan v norišnico.

Komaj je bil dobro tam, so že začeli strokovnjaki dokazovati, da je pameten. In uspelo jim je. Thaw je iz norišnice pobegnil. Kot pametnega človeka ga niso mogli spraviti nazaj.

Ta procedura se je že večkrat ponovila. Pameten — neumen — pameten — najmanj trikrat ali štirikrat.

Ko se Thaw splaši in seje dolarje po Broadwayu, mu je neprestano kakih dvajset časnikarskih poročevalcev za petami, ki naslednjega dne poročajo v newyorških dnevnikih vse podrobnosti — slike milijonarskega podivjanca in slike deklet, ki so se borile za njegovo naklonjenost in njegov denar.

Pred par dnevi je poročalo časopisje, da je šel Thaw divjat v Mehiko.

Toda, mehiška vlada mu je prekrizala račune: v štirindvajsetih urah je moral zapustiti mehiška tla, če ne, bi ga policija spremila do meje.

O Mehikancih imajo nekateri čudne pojme. V tem slučajju so pa dokazali, da so dostojnejši in da imajo več uminja za moralo kot nekateri njihovi severni tovariši.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Zločin mladoletnih zaljubljenec.
Apelacijsko sodišče v Beogradu je obravnavalo te dni obsodbo krivdovskega sodišča, ki je obsodilo mladoletno Jovanko Radostavljevič na 8-letno težko ječo. Jevanki je bilo šele 19 let, ko je imela že dveletnega sinčka in je njena mož odšel k vojakom. Osem mesecev je Jovanka čakala na moža, potem pa se ji je pa zdela najbrž predolgo in se je dala pregovoriti od 18-letnega Koste ter prišla k njemu, da sta skupno živela. S seboj je vzela tudi sinčka. Kosta ji je pa dejal, da tega ne more sprejeti. Spočetka sta lepo živela, ko se je pa vrnil Jovankin mož in zahteval, naj se žena vrne k njemu, mu je odgovorila: Živa se ne vrnem k tebi. Tudi sinčka mu ni hotela izročiti. Kosta je tujega otroka mrzil in Jovanko nagovarjal, naj ga umori. Ta ga je skušala zadaviti, nato mu ni dala jesti, dete je pa bilo živavo in ni umrlo. Nekega dne je Kosta stopil s sobo, ko je dete jokalo. Prijel je nesrečnega otroka za vrat in tresil ob tla. Sinki je naslednji dan na zadobljenih poškodbah izdihnil.

Apelacijsko sodišče je spoznalo, da je samo Kosta kriv detetove smrti in je Jovanko oprostilo.

Krvava vaška drama.
V vasi Vojakovec pri Krizevcu se je odigrala te dni krvava drama, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Kriv je bil kakor vedno alkohol. Delavec v rudniku "Donjavci" v Vojakovec Franjo Prosenec iz Peči v Sloveniji in Lovro Čelen iz Sokolovec sta se sprela in strela s pijanima delavcema Mijom Lončaričem iz Mučne Reke in Stepanom Čukovičem iz Sokolovec. Med pretepem je Prosenec po tignil nož in zabodel najprej Lončariča v levo nadlakt in desno lopatico.

Lončarič se je takoj zgrudil nezavestno na tla in kmalu nato umrl. Pretep pa s tem še ni bil končan. Podivjani Prosenec je z okrvavljenim nožem napadel še drugega delavec Čukoviča in mu zadal tri težke rane. Čuković je obležal na mestu nezavestno in ga odpeljali v bolnico v Krizevce, kjer se bori s smrtjo. Ubijalec Prosenec je bil popolnoma trezen in se je po zločinu sam javil orožnikom. Pred tem je pa skrnil nož, s katerim je napadel nasprotnika. Na orožniški postaji je izjavil, da je ubil Lončarič prišel pisan s Čukovičem mimo rudnika, kjer sta ju baje napadla in je Prosenec v silobranu zabodel nasprotnika. Prosenec in Čelena so izročili sodišču.

Tragična smrt nezakonske matere.
Iz Mostarja poročajo o tragični smrti vaške lepoticke Anice Milić. Anica je bila stara šele 22 let in je bila na glasu kot najlepša devojka v treh župnijah. Bila je mirnega značaja in zato je njen žalosten konec še bolj pretresel vso okolico. Aniso našli pred kratkim v hlevu zmurzano z njeno nezakonsko hčer. Usodne noči je spela v sobi skupno z bratom. Ponoči je najbrž začutila, da bo porodila. Vstala je in neslišno odšla v domači hlev, kjer je res porodila. Od sramu se ni upala nazaj v sobo in ni vedela, kaj bi počela. Ponoči je pritisnil hud mrz in nesrečnica je najbrž zaspala v hlevu in z novorojenčkom vred zmurnila. Naslednje jutro so jo našli mrtvo in sodna komisija je ugotovila, da je porodila zdravo žensko dete in da je umrla od mraza. Zanimivo je, da so je lepa Anica ogibata možkih in sa jo vsi imeli za pošteno in krepestno. Tudi niso še doznali, kdo je oče nezakonskega deteta. Nihče ni do poročja opazil, da je Anica v drugem stanu.

Tragična smrt vojnega begunca.
Razbojnik Vladimir Malečić je bil član Prpičeve tolpe. Proslavil se je z groznim zločinom v Križu Novoseleu. Roparski umor v tem mrzil in Jovanko nagovarjal, naj ga umori. Ta ga je skušala zadaviti, nato mu ni dala jesti, dete je pa bilo živavo in ni umrlo. Nekega dne je Kosta stopil s sobo, ko je dete jokalo. Prijel je nesrečnega otroka za vrat in tresil ob tla. Sinki je naslednji dan na zadobljenih poškodbah izdihnil.

Semomor radi neozdravljive bolezni.
3. januarja so obvestili zagrebško redarstvo, da se je obesila neka starka na Maksimarski cesti. Policijsko-zdravniška komisija je našla v kotu kuhinje stariko, ki se je obesila na tenko vrvičo, katero je pritrdila na žebelj v zidu v višini 2 m. Izgledalo je, kakor da starka sedi. Nege so se ji dotikale tal, pod samomorilko je bil kovčeg, na katerega je stopila, ko se je obesila. V stanovanju je komisija našla še Josipa Juriniča, kolarskega pomočnika. Ta je izpovedal, da je pokojnici ime Gabrijela in je vdova Gelob. Jurinič je živel z Gabrijelo v skupnem gospodinjstvu za nad 20 let. Že sedem let je nesrečnica bolehalo na raku in trpela hude bolečine. Gabrijela in Jurinič sta spala v isti sobi vsak na svoji postelji. Ko se je Jurinič zjutraj prebudil, je našel v kuhinji gospodinjstvo obeseno. Ponoči je vstala in si končala življenje. Starika je bila slabotna, na dolenjem delu telesa so se ji že pojavile mrvaške pege in na čelu je imela veliko rano od raka. Starika je pred samomorem često izjavila, da zalo trpi in da si bo končala življenje.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki

AMERIŠKI ZNANSTVENIK H. H. ZODTNER

so bo podal s svojo ženo na goro Montezuma v državi Čile, Južna Amerika, kjer bo nadaljeval svoja znanstvena raziskavanja.

FORD IN EDISON

fotografirana ob velikem vsekovinskem Fordovem aeroplanu, v katerem je poletela Lindberghova mati v Mehiko.

Peter Zgaga
O, TE ŽENSKÉ!
Napolresnična zgodba iz življenja newyorških Slovencev.

— V New Yorku je bila včasih precej razvita slammnikarska obrt. Sedaj ni več. Je opešala. Kdo je zakrivil, ne vem. Nekateri pravijo, da Židje, nekateri da organizacija, nekateri pa da ženske, ki nočejo kupovati slammnikov po osem ali deset dolarjev.

Slammnikarija je sicer precej na robu, že vsaj leto je in bo morda še par let, — vendar je še vedno nekaj Slovencev teliko srečnih, da si najamejo dekleta, ki jim pere, kuha in skrbi za otroke. Prejšnja leta je bilo lahko. Prej so jih impotirale iz starega kraja.

Punca je ponavadi za šifkarto toliko časa delala, da se je nekoliko prinehla angleščini. Potem sta se pa malo skregali, in punca je ponosno rekla: "Gud-laj!" Sedaj je težje. Iz starega kraja jih ni mogoče dobiti.

Rekrutirajo slovenska dekleta iz bližnjih naselbin. Ko je taka farmarska punca en teden v New Yorku, ponavadi bita vse patentirane v New Yorku rojene flaparice. In hočeš, nočeš, — zgodilo se je takole: —

Mož in žena sta imela otročička, sizen se je bližal, z zlaho in s soseli sta bila skregana, pa sta dobila pomoč v obliki in osebni zapeljivega 17-letnega dekleta. —

Žena je bila že v letih in sta ji le delo in zaslužek rojila po glavi. Mož je bil pa ves muhast, in ko je štiri večere opazoval brbklo službenico, mu je peti dan ob dveh popoldne v šopu kar naenkrat delu zmanjkalo.

Bil je kreposten mož. Prav lahko bi šel v oštarijo ali v kinematograf, lahko bi šel sest v park ali pa čakal pred šop svojo ljubo ženico, da bi jo v groznem subwayskem drenju spremil domov. Toda ne!

Neka tajna sila ga je gnala domov. Doma je vendar otročiček, siročica uboga — gctovc pogreša očtovske in materinske oskrbe. In užgal jo je po cesti kot bi ga veter nesel. Njegovi prijatelji — štaparji, so ga klicali: —

"Tak' pojdi no v peto ali v šesto! Bom pa jaz plačal . . . Ni šli!š! vabljivega klicu. Kar naprej na Canal Street in Canal St. Štejsna na ekspres, ki ga je takoj odvedel na Broadway in Myrtle Ave., kjer je najel tak si ter dal \$4.25 napitnine.

(Mera je kazala 75c. Iz žepa je potegnil bankeve za pet dolarjev, in misleč, da je samo dolar, je sferkjal velikodušno rekel: — Kar klpaj čenč!)

Vse potan je prisopihal na prag svojega stanovanja. Vse zastran ljubega otročička. O, saj pravim, pa naj še kdo reče, da so zakonski možje brez srea!

O zakonski možje imajo sree, pa še veliko sree! Ali si ga morete predstavljati, kako je zdiral iz šopa? Kako je divjal na Canal Street? Kako je v skrbi za otročička najel taksi in dal v naglice \$4.25 napitnine!

To je vzor zakonskema moža. Pa je bilo vse allright! Za vsaj zaenkrat je bilo vse allright. Otročiček je spal. Mirno in globoko, da bi ga kanoni ne zbudili. V kuhinji je pa sedela lepa kot jutranja zora, mlada, vabljiva in spohita pomočnica, s katero so se bili pogodili za trideset dolarjev na mesec, da bo otroka "merkala". Rečimo, da ji je bilo ime Rozi.

Rozi se je nekoliko zdrznila, ko je vstopil. Nato je pa trmasto vprla svoj pogled v stranska vrat, poleg okna na desni. On, ves zasoplin, je sredi kuhinje obstal. (Dalje in konce prihodnjic.)

Veliko darilo californijskega bankirja.

SAN FRANCISCO, Cal., 24. januarja. — A. P. Giannini, sin nekoga italijanskega prodajalca sočivja in ustanovitelja Italijanske banke, ki ni imel nikdar namena postati milijonar, bo podaril del svojega premoženja vseučilšču. Velika svota, ki bo znašala za leto 1928 poldrž milijon dolarjev, predstavlja le pet odstotkov zaslužka korporacije Italijanske banke. Giannini je doletil to svoto za ustanovo, ki bo postopovala in razvijala državne poljedelске interese.

Zanimiv dobiček.

Nekega dne je prišel v bančno prodajalnice v Montevideu, ki je razpečevala srečke razredne loterije, neki uradnik, ki je želel kupiti srečko. Prodajalec je izračunal svoto, ki bi jo moral plačati, a kupevalec je v zadnjem hipu opazil, da mu manjka 15 stotnik. Ne da bi dolgo pomišljal je prosil navzočega slugo, katerega je na videz poznala, naj mu teh 15 stotnik posodi. Tako je lahko dvignil srečo in se vrnil domov.

Čez par dni je na svoj malenkostni dolg že pezožil. V tem času pa je bilo zrebanje in uradnik je v veliko začudenje ugotovil, da je njegova srečka zadela velik dobiček. Takoj ko je izvedel, da ga je našla sreča, je tekel v banko in je hotel slugi dati nagrado. Ta pa se ni hotel zadelovljiti z malim. Zahteval je odškodnino v smrtju svojega posejila in je prejel za svojih boritih 15 stotnik 700 peset.

Tako se je zgodilo, da je slepa sreča v tem primeru poslalila kar dva človeka ter ju osrečila proti pričakovanju.

NOVOLETNO PRIPOROČILO
Zelodolne nerednosti so precej velika sitnost. Ti vam pokvarijo precejšnji del vašega leta, ako ne držite vaša čreva odprta s pomočjo Tri-nerzevega zelenkega vina. Ta odvejalna tonika prečere slab tek do jesti, zaprtico in splošno oslabeost. Vozrec stekleničice se pošlje brezplačno od Jos. Triner Co., 133 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. po prejemu loč za za pokrpite poštnih troškor. — Trinerjev Liniment vam hitro pomaga proti revmatizmu in nevralgiji. Triner's Cough Sedative in Cold Tablets so najboljšje zdravilo za prehlad. — Adv't.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedline dilave, Knajpovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knajp v knjigi — **DOMAČI ZDRAVNIK** Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabit. V ceniku bode našli še mnogo drugih koristnih stvari.
Math. Pezdár
Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR
za leto 1928

ima sledečo vsebino:

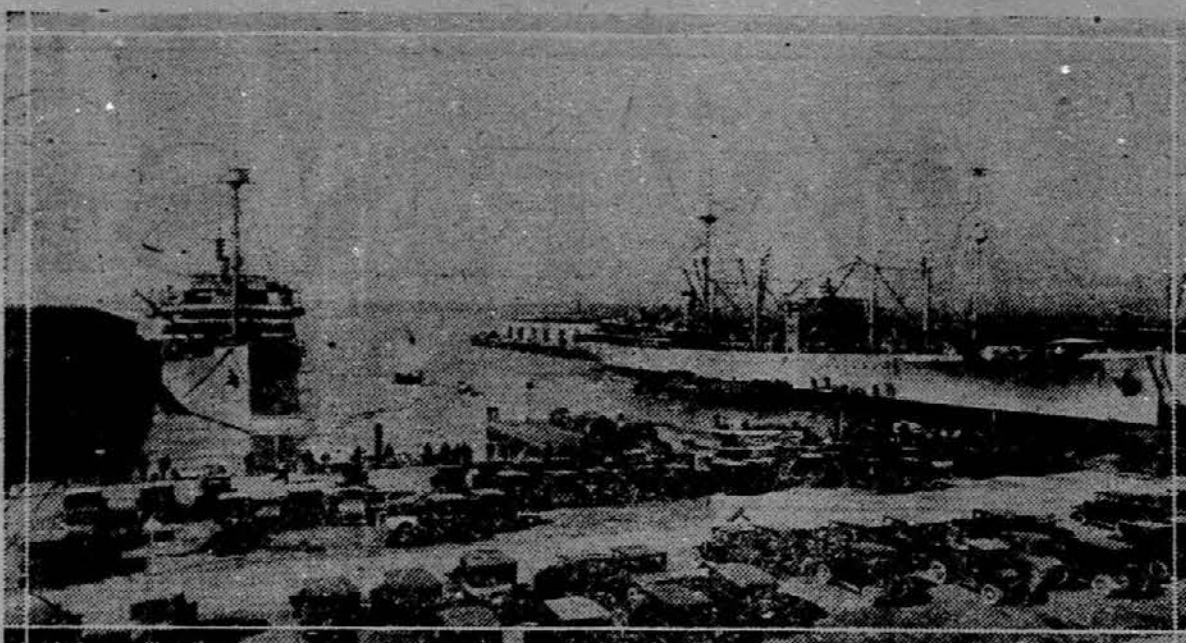
- Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini.
- Koledarski del in raznoterosti.
- Postavni prazniki v različnih državah.
- Slammnikarska obrt in slovenski slammnikarji.
- Hudičeva noga.
- Rojstni mesec in značaj ženske.
- Naglica v modernem pravljenju.
- Kralj Ferdinand.
- Cesarica Charlota.
- Ustreljeni vojak.
- Lindbergh — Chamberlain — Byrd.
- Zgodba o ljubezni.
- Dežla "Suhe giljotine".
- V Idriji.
- Roka.
- O'tobaku.
- To je Kizmet.
- Kitajska.
- Rudar.
- Iz Rock Springs, Wyo.
- Mora.
- V premogovniku.
- Stah.
- Naše stare korenine.
- Usojeno je.
- Tri črte o slovenski govercii.
- Saeco in Vanzetti.
- Kako sta umrla Saeco in Vanzetti.
- Resnice in rečenice.
- Saljivke in nagajinke.
- Določbe o dedščinah.

KOLENDAR KRASI OBILO LEPHI SLIK
Stane 50c s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Dopisi.

AMERIŠKI BOJNI LADJI

Nitro (na levi) in Henderson (na desni) pripravljene na odhod v nicararsko vodovje.

Angleška špijonaža.

Miss Gertrude, petrolejeva vila Mezopotamije.

Službe Intelligence Service-a ne razume vsakdo takoj. Ti, katerim je politika stvar čuvstev, je ne morejo razumeti, kajti že samo politiko britanskega kraljevstva vodi trgovski duh, ne pa čuvstvo. Tem prej se politiko Intelligence Service-a, ki znači v mirnem času nakakšen največji kontrolni in pripravljalni urad za vse velike politične, trgovske ali vojaške poteze Anglije. Eden vodilnih mož Intelligence Service-a je popravljeni znani prgovor o Anglezih v sledečo devizo:

"Kjer ni Angleža je mir. En Anglež pomeni pipo. Dva tvorita že Company limited. Trije kolonialni pohod, a štirje Angleži so že pisarna Intelligence Service-a, v katerih neposredni bližini je petrolejski vodnjak."

Član Intelligence Service-a je imel prav in je govoril pravzaprav iz najbližje resničnosti, ki jo je preživel in ki sega petindvajset let nazaj v preteklost, ko je bil še aktivni voditelj neke pisarne Intelligence.

Anglija se je od nekdaj počela v orientu z eno samo politiko: s petrolejsko. Kajti petrolej iz Perzije, Mezopotamije in Arabistana ima za razvoj in varnost Anglije mnogo večji pomen, kakor pa vse zlato Transvaala ali premog Cardiffa. Brez obilnih petrolejskih studencev bi bilo nemogoče vse brodeve študentskega in pacifiškega oceana, torej prava varnost in vir angleškega bogastva. Indija, Egipt, Nova Zelandija, polovica kolonialnega kraljevstva in dve tretjini vsega angleškega bogastva sta odvisni od brezdanjih petrolejskih vrlecev. Vselet tega je petrolej življensko vprašanje Anglije. Vse svoje petrolejsko bogastvo je dobila Anglija zgolj slučajno in je hvaležna zanje naivnosti enega svojih državljanov in čuječnosti neke svoje slavne žene, katere genialne misli so našli odnema v največjih mestih. To je najprostejša in najsijajnejša povest.

Na perzijskem dvoru v Teheranu se je od devetnajstih let natajal simpatičen Avstrelce D'Arcy. Nastanil se je v razkošni vili in dolgočasil. Dolgečas ga je privedel do perzijskega šaha in kmalu sta postala intimna prijatelja. Gospod D'Arcy se je preselil v kraljevo palačo in postal nerazločljiv šahov prijatelj in tovariš. Ko se je v paketu leta 1901 odločil, da zapusti Perzijo in se vrne zopet v Avstralijo, se je šah zelo nerad ločil od njega. V spomin mu je dal razkošno opremljen list paprja s svojim pečatom, ki ga je gospod D'Arcy precej nonšalnatno zložil in dal v žep. Pred vkrcajem na ladjo v Avstralijo je hotel še pogledati v London in se podal s karavano v Sтамбуl.

Nekega večera se je moral ustavit v mali vasici v Kurdiskih gorah in tam prenočiti. Pri večerji se je sešel z mlado Angležinjo Miss Gertrude B., ki je potovala po Kurdistanu. Studirala je kurdska narečja; bila je trindvajsetletno dekle, sicer ne lepa, toda zelo mile in simpatične zunanosti. Led med obema Angležema je bil kmalu prebit in gospod D'Arcy je ostal zaradi kurdske narečja mlade studentke par dni sredi Kurdistanu. Ko je prišlo do intimnosti, je Anglež zupal svoje prijateljstvo s perzijskim šahom in pokazal mladi Angležinji svoj tajni papir. Miss je brala, zatisnila oči, se ugriznila v ustnice in vidno prebledela. Imela je tudi dovolj vzroka, ki so se komaj vzdrževale na površju. Vsi čolni na obali so bili priklenjeni in mornarji niso mogli ponesečence na pomoč. Pristaniški delavec Dušan Stanković je hotel preneljati na drugi breg dve družini. Ko so vstopili v čoln in pričeli veslati, jim je priplul naproti parnik "Vojvoda Mišić". Čoln je zadel ob parnik in se prevrnil. Rešil se je samo delavec Dušan Stanković, vsi ostali, dva otroka, dve ženi in en možki so pa utonili. Stanković se je še pravočasno prijel za kolo parnika in ušel smrti.

To je prvi članek o angleški špijonažni službi. V kratkem bomo priobčeli nadaljnj.

BORBA S TOLOVAJEM

V danem mestu Vejle je bil 23. decembra zvečer lastnik avtomobila Kristensen pozvan, naj odpelje nekoga v sosednje vas, M. z. s katerim je po telefonu govoril, je nadaljeval naj počaka avto na cesti za mestom. Kristensen se je odpravil z avtom iz mesta, kjer ga je čakal lepo oblečeni neznanec, s katerim sta se odpeljala proti bližnji vasi. Ko sta pripela v vas, je potnik naročil sofovcu, naj nadaljuje vožnjo, do sled če vasi. Potnik pa tudi tu ni izstopil, marveč je zahteval, naj ga sofer popelje do križišča pri osamljenem mlinu. Kristensenu se je zdelo to sumljivo, vendar je pa nadaljeval vožnjo. Pazil je sicer na sumljivega potnika, vendar ga je pa slednji med vožnjo v nadoma zgrabil za vrat in udaril s kladivom po glavi. Sofer je takoj zavozil s ceste na polje, kjer je ustavljal avtomobil in skočil iz njega. Vnela se je borba na življenje in smrt. Neznane je udarjal po soferju s kladivom, dokler se slednji ni onesvestil. Nato ga je oropal in pobegnil. Zbožal se je po kolenicah tako, da je zabiljal za seboj vsako sled.

Istega večera je slišala žena nekega kmeta, čigar hiša stoji blizu križišča, kjer je bil izvršen napad, na polju ob cesti klice na pomoč. Obvestila je moža, ki je odšel na polje in našel avto, kraj njega pa okrvavljena Kristensena. Kmet je poklical sosed in telefoniral zdravnika. Po čudnem naključju je bila telefonistka na centrali hiš opanega soferja. Teško ranjenega Kristensena so prepeljali v bolnico. Tragično naključje je hotelo, da je bila tudi usmiljenka, ki je sprejela ranjenega soferja, njegova hčerka. Zanimivo je tudi, da je imela službo na telefonski centrali soferjeve hčerke, ko je neznan tolovaj po telefonu naročil avto.

Težka nesreča na Savi.

V beograjskem savskem pristanišču se je pred dnevi pripetila težka nesreča, ki je zahtevala pet človeških žrtev. Utenila sta dva otroka, dve ženi in en možki. Proti večeru, ko so ladje že dospеле v pristanišče, in so se potniki že razšli, je ostalo na obali nekaj mornarjev, ki so začeli z reke obupne klice na pomoč. Kliese so bili vedno slabšeji in končno so popolnoma utihli. Mornarji so odhiteli ob obali v smeri klicov na pomoč in zagledali blizu obale prevrten čoln in okoli njega nekaj glav, ki so se komaj vzdrževale na površju. Vsi čolni na obali so bili priklenjeni in mornarji niso mogli ponesečence na pomoč. Pristaniški delavec Dušan Stanković je hotel preneljati na drugi breg dve družini. Ko so vstopili v čoln in pričeli veslati, jim je priplul naproti parnik "Vojvoda Mišić". Čoln je zadel ob parnik in se prevrnil. Rešil se je samo delavec Dušan Stanković, vsi ostali, dva otroka, dve ženi in en možki so pa utonili. Stanković se je še pravočasno prijel za kolo parnika in ušel smrti.

New York, N. Y.
V soboto 28. januarja ne pozabite na prireditve Slov. Sam. Pod. Društva. Menda bo obisk obilen, vsaj tako se sliši od raznih strani. Dobitki so izvrstni, brez skrbi vzamete mojo besedo za garancijo.
Prva nagrada, krasna kupa, najlepša in v najnovejšem vzoru, ki je prišel na trg. Gotovo bo ona, ki jo dobi, zavidana od vseh, in bo kaj privlačen okrask za vsak dom.
Nič manj krasen ni "tea set", ki je sovoda nekoliko cenejši, a bi bil tudi izborna prva nagrada, če bi ne bilo drugače.

Braddock, Pa.
In potem "maček v žaklju", razdvojen sem, ko ga odnese — menda bo možki, a kdo ve dandanes, ko so ženske namazane z vsemi žavbami.
Godba, kot sem že zadnjič omenil, bo pa češka.
Upati je, da bo udeležba obilna, kot vselej na naših prireditvah. Če slučajno še nisi bil na prireditvi samostojnih, poskusi enkrat in pri moji veri, ne bo ti žal. Pomarančen ples ti bo ostal v spominu.
Vstopnice dobite pri blagajni ob vhodu, članom pa so bile razposlane iz urada.

Torej v soboto v Arlington Hall, St. Marks Place, med drugo in tretjo Ave. ob 8 zvečer.
Vas uljudno vabi
Slov. Sam. Bol. Pod. Društvo.
Veselični odbor.

Westfield, N. J.
Lepo se zahvalim za stenski koledar in tudi za sprejeti Slovensko Ameriški Koledar, katerega sem že dvakrat prečital. Žal, da izhaja samo enkrat na leto. V njem so zelo zanimive povesti.
Približno 20 milj iz New Yorka ob Jersey Central železnici, leži majhna vasica, po imenu Garwood. Prebivalci so večinoma Poljaki, Slovaki in Ogri. Če je kateri Slovenec med njimi, mi ni znano. Tukaj je velika tovarna Aeolian Piano Co. V nji je delalo še pred kratkim čez dva tisoč ljudi, sedaj pa skoraj v miru spi. Pa je tudi nekako čez en tucet vsakovrstnih majhnih tovarn. Nekaj so jih že zaprli, ostale pa tako slabo obratujejo, da se o delu ne izplača govoriti.

Pustimo ta revni Garwood in se podajmo tri tinte naprej. Ob isti progi leži druga vas, Westfield, katera ima dvanajst tisoč prebivalcev. Ne vem, če sem tudi jaz vstet, ki sem edini Slovenec, tukaj s svojo družino. Kolikor je meni znano, Westfield dobro napreduje. Zakaj pa tudi ne bi, ko je eden najlepših krajev na J. C. R. Tukaj tovarne niso dovoljene, pa tudi nobene ni, zato pa imamo čisto, zdravo podnebje. Ni čuda, tako malo gnezdecne, pa je v njem štirinajst zdravnikov, pet zobozdravnikov, 22 poljevanov, 7 cerkva, ena katoliška in šest druge veroizpovedi, 9 ljudskih šol.
Ko sem prišel pred sedmimi leti v Westfield, N. J., sem plačal 42 dolarjev na leto davka za hišo za eno famlijo, sedaj plačam pa \$128.

Tukaj je nas več hiš za eno družino. Večinoma stanujejo v njih Amerikanci, ki se vozijo na delo v New York. Delajo po officih, po bankah, pri časopisih itd.
Pa kaj bomo vedno tuje orehe klatili. Obrnimo se rajši proti domači zadevi, morebiti bo nas več zanimalo. Toraj kako je z musolinijem, ko se nič več ne sliši o njem. Lansko leto, ko je bila moda za delati musolinija, sem tudi jaz napravil enega malega, pa hudega. Drugo pa ni tako hudo kot musolinij, pa mislim, da toliko moči ima kot skesani kajzer. Par dni pozneje mi prvi žena: stopi v klet pogledat, mislim, da eden čez meče, ker je vse mokrsko po tleh. Ustrašim se, ko zagledam musolinija, kako se napevja, kako bruhava, kako se slini. Po kratkem odmoru sem ga kar na vrhu pri glavi začel obdelovati. Najprej sem ga stresel za nesa, potegnul za nos, sem ga toliko časa vlekel, da sem v kratkem času vsega potegnul. Verjemite mi,

da me je tako sfiksiral, da mi je zdravnik zapovedal za šest mesecev nič drugega piti kot vodo in mleko. Kazen božja, kaj ne! Šestmesečne kazni še nisem prestal, vsled česar mi bodo ostali trije kajzerji in en pohabljen princ. kateremu vedno kri iz nosa kaplje. Mi se že razumemo kaj ne? Osemnajsti pa lahko tuhtajo, kolikor hočejo pa ne bo nič. Druga leta nisem imel nobenega trubelna za pretakat. Do spomladi sta bila navadno že dva prazna. Pozdrav!

Naročnik.

Gospod urednik, prosim, da mi odstopite malo prostora v nam priljubljenem listu. Vreme je bilo jako viharno v petek in v soboto, zdaj je pa zopet bolj gorko. Tega je nam siromakom sploh potreba, da se malo pri premožu prihrani. Tolarčki so jako redki, ker se jako slabo dela, toliko da se za borme hrana vlovi. Eni delajo po tri dni, eni po štiri. Malo jih je, da bi ves teden delali. Veliko jih je pa tudi, ki povsem počivajo.

Na društvenem polju se še rine naprej, na napredek pa ni misliti v sedanjih časih.

Naj omenim, da so se tri društva združila, namreč dr. sv. Alojzija, št. 31 J. S. K. J., društvo Narodni Slovenci, št. 300 S. N. P. J. in Izobraževalno društvo, da pride skupno veselico dne 28. jan. 1928 v Slovenskem Domu, 121 9th Street, Braddock, Veselica se prične ob 7. uri zvečer. Ker je dobiček namenjen za stavkarje, uljudno se vabi vse člane, članice in ostalo občinstvo.

Za sveži prigrizek in dobro pičajo bo splebval v zato izvoljen odbor. Za splebvalne bo pa skrbel naš Franceelj Habič.

Toraj vsi na 28. januarja zvečer na veselico!

Pozdravljam vse sobrate in sestre, tebi Glas Naroda želim veliko naročnikov, Petru Zgagi pa še nekoliko vsaj pozimi, da bo naročnikom kratak čas delal.

S spoštovanjem
John A. Germ.

Pittsburgh, Pa.

V naslednjih vrsticah želimo pojasniti zadevo rojaka Johna Vidmarja in njegovih obdolžiteljv glede nekake stavkolomstva v Library, Pa. ter Slov. pev. dr. "Prešeren" v Pittsburgh, Pa. To izjavo smatramo potrebno radi tega, ker kroziijo neresnične govoriče glede ped. dr. "Prešeren", da podpira Vidmarja kot stavkoka in da se omenjeno društvo ne ozira na obdolžitve ljudi, ki so ga obtožili tega prestopka, ter ga ima še nadalje za svojega člana. To ni res!

Pevsko društvo "Prešeren" je sprejelo njega radi tega, da si izboljša svojo pevsko moč, in takrat, ko je pristopil v društvo, nam ni bilo še nič slabega znano o njem. Ako ravno smo ga nekateri poznali še v Library, Pa., smo bili vedno pod vplivom, da je razredno zaveden, vsaj koliko je bilo nam znano.

Pevsko društvo "Prešeren" se je med tem časom nekoliko informiralo glede njegovega delovanja v Library, Pa., pa nismo mogli priti da zaključna, da je v resnici kriv tega, kar se ga obsoja. Obrnili smo se na podporno društvo, kjer je bil tudi on član, naj nam pojasni, kar vedo o njegovem stavkolomstvu; odgovorili so nam, da so poslali nekako obrambo nekemu Tomšiču v Coverdale, Pa., ter da si naj mi to stvar tolmačimo in sodimo po svoje...

Obtožb in dokazov, katere imamo do sedaj pri rokah, ne moremo smatrati za enkrat resnične, kakor hitro se pa izkaže, da je v resnici kriv, bo omenjeno društvo takoj storilo svojo dolžnost. Mi smo pripravljani sprejemati vse obtožbe in dokaze proti njemu. Morajo pa biti resnične in točne, kajti le na ta način zamoremo priti do pravičnega zaključka.

Toliko v prijazno naznanilo in priporočilo.

S pevskim pozdravom
Slovensko pev. dr. "Prešeren",
57th Street, Pittsburgh, Pa.
Geo I. Witkovich, preds.

Pittsburgh, Pa.

Cenjeno uredništvo: — Predno hočem nadaljevati moj dopis, Vam želim srečno in veselo Novo leto, g. urednik.

Da pa bo slovenska javnost vedela, kako se še imamo Slovenci tukaj okoli Pittsburgha in po teh nasebinah sploh, hočem daj malo opisati.

Rudniki obratujejo že od jeseni. Dela se skoro vsak dan. Kmalu bodo pričeli z delom tudi v novem rovu št. 24. Vendar za delom sem hoditi, nikomur ne svetujem.

Mraz smo pa občutili tudi tukaj prav pošteno. Ravno za novo leto nas je posetil. Trajal je dober teden, zadnji teden smo pa imeli naravnost krasno spomladansko vreme. Toda vreme se ne sme nikdar preveč hvaliti. Da je to resnica, se pozna danes, ko je že zopet druga temperatura. To pa vseeno ne oplašiti onih, kateri imajo avtomobile

na razpolago, ker vozijo se tako od zjutraj do pozne noči, da je veselje. Da pa ne zmanjka karam potrebnega gazolina, zato pa skrbijo zopet oljnata podjetja, katerih je tukaj na stotine.

Tudi med Slovenci so podjetniki, kateri imajo svoje postaje, kakor na pr. Mr. John Dobranec in njegov sin John.

Naročnik.

Opomba. — Konec dopisa nismo priobčili ker se tiče osebnosti. Zanima nas N. Chicago St. in Louis Rolik na N. Bluff St. Vsem so bili dobro znani. Želim jim večni mir in pokoj!

Naznanjam članstvu J. S. K. J., da je društvo sv. Petra in Pavla, št. 66 J. S. K. J. v Jolietu imenovalo sobrata John L. Živetz, Jr. kot kandidata za predsednika naslednjega zornega odbora J. S. K. Jednote.

Brat Živetz je dobro izšolan v slovenski in javni šoli tukaj v Jolietu in je navdušen za napredek delavcev in posebno vnet za povzdigo naših podpornih Jednot, ki so edina naša pomoč. Podpirajte Sloga, št. 600 S. N. P. J. prireditve velike štakaradno veselico 28. januarja v Slovenskem Delavskem

J. H., zastop. Glas Naroda.

Domu na Moxham. Delile se bodo tri nagrade: najlepši, najpomembnejši in najgriši.

Igrala bo Moxam Godba veselo poskočnice za mlade in stare. Za vse bo dovolj zabave, zato prosimo, da se v obilnem številu udeležite.

Igraleci se prav pridno pripravljamo za igro "Poročna oč", katero je spisal slovenski pisatelj Ivan Molek. Igra "Poročna oč", je drama iz delavskega življenja. Predstavlja delavca in kompanijske delodajalce. Podrobnosti o igri bodo priobčene kasneje.

Na društvenem polju napredujemo precej dobro.

Žensko društvo "Naša Sloga", št. 600 S. N. P. J. obstoji solaj 15 mesecev in imamo že lepo število članic. Želeli je, da bi se jih še pridružil. Dolžnost vsake članice je, da bi agitirala za nove članice, da bi se v tem letu podvojilo naše število.

Jennie Dimie.

Joliet, Ill.

Vreme imamo dobro. Za božične praznike je bilo toplo, da je toplemer kazal do 60 stopinj, a za šti onih, kateri imajo avtomobile na razpolago, ker vozijo se tako od zjutraj do pozne noči, da je veselje. Da pa ne zmanjka karam potrebnega gazolina, zato pa skrbijo zopet oljnata podjetja, katerih je tukaj na stotine.

Delavske razmere so jako slabe. Ne svetujem nobenemu, da bi hodil za delom semkaj. Vedno se sliši za avtomobilne nesreče, pa vendar naši rojaki niso prizadeti.

Umrlj so naslednji rojaki: Rudman na N. Hickory St., Vrančič na N. Chicago St. in Louis Rolik na N. Bluff St. Vsem so bili dobro znani. Želim jim večni mir in pokoj!

Naznanjam članstvu J. S. K. J., da je društvo sv. Petra in Pavla, št. 66 J. S. K. J. v Jolietu imenovalo sobrata John L. Živetz, Jr. kot kandidata za predsednika naslednjega zornega odbora J. S. K. Jednote.

Brat Živetz je dobro izšolan v slovenski in javni šoli tukaj v Jolietu in je navdušen za napredek delavcev in posebno vnet za povzdigo naših podpornih Jednot, ki so edina naša pomoč. Podpirajte Sloga, št. 600 S. N. P. J. prireditve velike štakaradno veselico 28. januarja v Slovenskem Delavskem

J. H., zastop. Glas Naroda.

Mount Olive, Ill.

Prosimo vas za malo prostora v vašem listu za moj dopis.

Tukaj je mala naselbina s 4000 prebivalci različnega naroda. Slovencev je samo troje družine, en pečlar, vdovec in en samec.

Tukaj ni druge industrije kakor 3 premogovni rudniki. Dva delata, en pa še vedno počiva od 1. aprila 1927. Ko je bila stavka uravnana, so se pokazale slabe razmere, ker so taki baroni, da so gospodarji več rogov. V enem kraju so jih odprli samo nekaj po stari plačlini lestvice do 1. aprila 1928. Ta nova pogodba je v rokah posebno izvoljene komisije iz 3 unijskih glavnih uradnikov in 3 premogarskih baronov. Kaj bo sklenila ta komisija, pa še noben ne ve.

Premogarski baroni pravijo, da premogarji v Illinois niso več upravičeni za tako veliko plačilo, ali tega pa ne upoštevajo, da še to pelovica časa v letu ne dela in še več let nazaj, odkar je bila svetovna vojna končana.

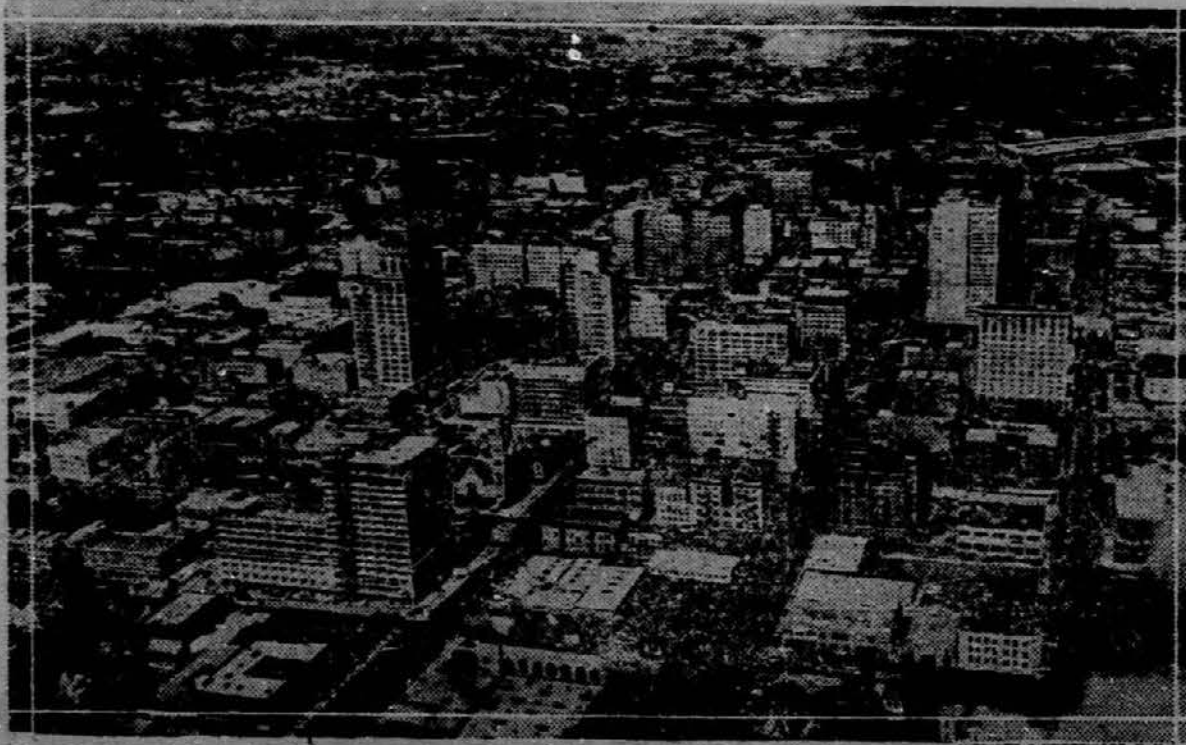
Premogarska unija v Illinoisu se še drži, ali se ne ve kake razmere se pridejo v bližnji bodočnosti. V Illinois je 80,000 premogarjev in so razdeljeni od 300 do 1500 na eno postajališče ali Local. Vsaka teh postaj ima drugačne postavne pravice. Te pravice nasprotujejo druga drugi. Tukaj je star premogorov, ki že dela nad 40 let in pred dvema letoma je kompanija izčrpala vse premog na eno stran. Pred 40 leti je baje kupila za \$25 aker. Zdzaj zahtevajo kmetje \$100 za aker. Kompanija je rekla, da kupa premog, ali ne plača več kakor \$50 za aker in da rajši rov zapre. Tako sta obe stranki ostali pri svojih zahtevah. Naselbina je bila v strahu, da kompanija rova ne zapre in so sklenili trgovci in premogarji, da rajši plačajo polovico za premog, kakor da bi kompanija rov zaprila.

Ker sem že deset mesecev brez dela, se obračam na vse naročnike in čitatelje Glas Naroda, če bi bilo mogoče kje kakšno delo dobiti. Poročajo naj na naslov:

John Roje,
Box 945, Mount Olive, Ill.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

POGLED NA MESTO HOUSTON V TEXAS

kjer se bo vršila letos narodna demokratska konvencija.

PETJE

SLOVENSKI REKORDI

GODBA

**NOVI
COLUMBIA
REKORDI
za
FEBRUAR**

TA SEZNAM VSEBUJE NAJBOLJŠE SLOVENSKE IN JUGOSLOVANSKE REKORDE; PETJE, GODBA, ZBORI, KVARTETI, ITD, COLUMBIA IZDELKA.

Mi razpošiljamo vsakovrstne gramofonske rekorde. Katerokoli ploščo, ki jo vidite kjerkoli oglaševano, lahko naročite od nas.

Columbia Rekordi:

COLUMBIA New Process REKORDI
10in — 75c

Narodne Pesmi

MOŠKI KVARTET "JADRAN"

- 25047F [En starček je živel
[Sijaj solnce —
25046F [Ljubezen in pomlad
[Slovensko dekle —
25049F [Zadovoljni Kranjec
[Prisla bo pomlad —
25056F [Dolenjska
[O mraku —
25057F [Slovenec sem
[Perice —
25067F [Na planine
[Fantje se zbirajo —
25064F [Ribenska. 1. Del
[Ribenska. 2. Del. —

SLOVENSKI MOŠKI KVARTET V LJUBLJANI

- 25037F [Sinoči je pela
[Stoji, stoji Ljubljanka
25033F [Oj tam za goro
[Gor čez jezero
25053F [Jaz bi rad rudečih rož
[Hribčki, ponižajte se
25055F [Oj Doberdob
[Vigred se povrne
DRUGI PEVCI
25017F [Zapoj mi ptičica glasno
[Ptička — E. Grayhack, sopran
25005F [Sirotek
[Kaj ne bila bi vesela —
Sestri Milavec, Duet
E3258 [Regiment po cesti gre
[Sem slovenska deklica —
A. Danilova in M. Polančeva, Duet
E3740 [Sinoči sem na vasi bil —
"Slavec", Moški Zbor
[Veseli godec — Polka
Columbia Kapela

BOŽIČNE IN NABOŽNE PESMI

R. PERDAN IN J. PERDAN

- 25008F [Sveta noč
[Sveta Nebesa —
25009F [Angelsko Petje
[Zvezdice —
25010F [Raduj se človek moj
[Sveti Večer —
Instrumentalne božične plošče
25022F [O, ti krasen Božič
[Sem, oj sem, verniki —
Orglje in zvončki
25021F [Tiha noč — Orglje in zvončki
[O, Drevesce — Orglje in zvončki

SMEŠNE PLOŠČE

- 25039F [Na poti v Stari Kraj
[1. Del. Kvartet "Jadran"
[Na poti v Stari Kraj —
2. Del. Kvartet "Jadran"

- 25031F [Pred volitvami
[Na Svet večer —
Danilo in Danilova, Duet
25003F [Vaška serenada
[Naš maček je pa sam doma —
Danilo in Danilova, Duet
25000F [Ribnska karajša
[Kranjski Piknik —
Danilo in Danilova, Duet
E7796 [Skvarjeni glasbeni poduk
[Sicilijanske rože
25058F [Janez Čuk in Milka Sova, 1. del
[Janez Čuk in Milka Sova, 2. del
Moški Kvartet "Jadran"

Instrumentalne Plošče

HOYER TRIO

- 25045F [Mazulinka
[Ptičja Vohcet
25044F [Coklarska Koračnica
[Triglavski valček
25043F [Polka Štaparjev
[Ti si moja — Valček
25069F [Stari Šotih
[Moja Micka — Polka
25070F [Al' me boš kaj rada imela. S petjem
[Odpr mi dekle kamrico. S petjem
25065 [Samo še enkrat. (Valček)
[Ven pa not — Polka
25063F [Ančka pejd plesat — Valček
[Harmonika solo. Edw. Hoyer
[Treplan. (Za Ples.)
25062F [Polster Tanc
[Ribenska Polka
25059F [Jaka na St. Clairu. Polka
[Clevelandski Valček
25041F [Veseli rudarji — Koračnica
[Sladki spomini — Valček
25040F [Hojer Valček
[Pečlarska Polka
25060F [Šušter. Polka.
[Sieben Šrit. Za ples —
Math. Arko, Harmonika Solo
25061F [Zadnji Poljubček. Valček
[Žužemberk. — Polka
Brata Hojer, Duet na harmoniko

KOSATKA KVARTET NA HARMONIKAH

- 72F [Sen. — Valček
[Husar ima konjička
78F [Ko najboljše spim. — Valček
25019F [Gorica
[Stiglitz — Instrumental Trio
25016F [Koračnica otroških pesmi
[Na povelje — Instrumental kvartet
25036F [Radost — Polka
[Slovenski valček — Kvartet na
harmonikah
25002F [Juhu Valček (Harmonika Solo)
[Domalska Polka (Harmonika
Solo) — Frank Lovšin
25001F [Na ofceti
[Juhu Polka — F. Lovšin, harmonika
25020F [Stari Kranjski Valček, Harmonike
[Štajerska — Harmonika Solo —
Frank Lovšin
25052F [Na veseli svatbi. — Polka
[Na Jadranskem bregu. — Valček
Kranjska Harmonika Duet

- 25054F [Na Jadranski Obali. — Valček
[Bodimo veseli. — Polka
Kranjski Instrumentalni Trio
25035F [Slovenski Lendler
[Slovenska Polka —
Tamburaški Zbor "Orel"
25029F [Na bregovih Drave
[Pomlad v kraških gorah —
Frank Grdina, Trio
25027F [Sobotni večer — Valček
[Nedelja — Polka
Harmonika in Ksilofon
25048F [Kukavica. — Valček
[Vzajemnost. — Šotih
Columbia Godbeni Kvintet
25048F [Gospodarstvo — Lendler
[Na kranjskih gorah — Polka
Jahrlor Trio
12045F [Odmev. — Mazurka
[Pozdravi iz doma. — Valček
Jahrlor Kvintet

COLUMBIA KVINTET

- 12047F [Moja ljubica. — Šotih
[Kraljica valov. — Valček
12059F [Kukavica (Valček)
[Žetna slavnost. (Polka) —
12055F [Mlade dekleta. — Valček
[Carolina Schottische
12060F [Najdenček. — Valček
[Gozdni odmev. — Valček.
Kosatka's Harmonika Trio
12034F [Repas Banda
[Ameriška Koračnica —
Concertina Kvartet
12035F [Razveselitev. — Valček
[Gorjanska — Polka —
Concertina Kvartet
12036F [Veseli Štajer
[Spomini. — Valček — Citherove Trio
12042F [Gorski cvet
[Barbara — Polka —
Ehrenwert Kvintet
12038F [Mornar. — Valček
[Božič — Polka — Agre Kvintet

KMEČKA GODBA

- 25013F [Mlatiška Polka
[Ob planinskem jezeru
25014F [Čevljarska Polka
[Planinsko veselje
71F [Kavopivke klepetuljke. — Polka
[Škoda za mladost. — Valček
Grillova Češka Kapela
75F [Zaljubljena. — Polka
[Z vasi. — Polka
Vzornova Češka Kapela
82F [Krasna ptičica. — Polka
[Veseli vojak. — Polka
Češka Kmečka Kapela
90F [Verna ljubezen. — Polka
[Dekle pa tako. — Polka
Češka Kmečka Kapela
25034F [Sokolska Koračnica
[Češka Koračnica
25038F [Temne oči
[Burja Koračnica — Columbia Ork.
25050F [Orlovska Koračnica
[Orjuna naprej — Koračnica
Godba Dravske Divizije v Ljubljani
12043F [Pod dvoglavnim orlom
[Dunaj za vselj —
Columbia-vojaška godba

NAJNOVEJŠI COLUMBIA Rekordi za mesec FEBRUAR

- 25074F [Sokolska Koračnica
[Kje je moja ljubica —
Hojerjev Trio
25075F [V Slovo
[Slovenske pesmi —
25076F [En let in pol
[Ljubca moja
Duet pojeta J. Lausche in M. Udovich
12069 [Lastavica Valček
[Smiluj mi se. Valček —
Ruski Novitfni Orkester

RAZNI ORKESTRI IN GODBE

- 76F [Stare gosli. — Valček
[Lola. — Polka
81F [Moja zlata deklica. Ples
[Piskalec in šivilja
Fišerova Sokolska Kapela

COLUMBIA ORKESTER

- 25042F [Daleč v gozdu. — Valček
[Večerni valček
25068F [Dve črni oči. — Valček
[Carlotto Valček
25066F [Kranjski spomini. — Valček
[Luna Valček
12039F [Veseli vrtnar
[O Avgustin. — Polka
12040F [Na svatbi
[Pri zameni
12028F [Šarlota. — Valček
[Šari. — Valček
12037F [Okolo mesteca
[Drevje na prodaj

NOVI RUSKI ORKESTER

- 12048F [Vesela Vdova. — Valček
[Carmen Sylva. — Valček
12049F [Kosovo Valček
[Pesnikove sanje. — Valček
12053F [Temne oči. — Valček
[Brodarji na Volgi
12054F [Poletna noč. — Valček
[Sonja. — Valček
12050F [Luna Valček
[Še en poljub. — Valček
Columbia Plesni Orkester
12051F [Valovi Dunave. — Valček
[Na obali. — Valček
Mednarodni plesni orkester
12033F [Mlin v črnem gozdu
[Smejajoči žvižgač Marimba Ork
12041F [Na jadranski obali. — Valček
[Naš miljenec. — Polka
Bernard Orkester
12057F [Spomini z Riviere. — Valček
[Južni valovi. — Mazurka
T. Bernards Orkester
12in. — \$1.25
68000F [Županova Polka
[Pcsavska Polka
68001F [Polka čevljarskih vajencev
[Ko krojač plesat gre
68004F [Naprej Zastava Slave
[Mladi vojaki —
Slovenska Kapela s petjem
55013F [Sem ter tja. — Polka
[Petje v krogu. Koračnica
Nemška Veteranska Kapela

Pri naročilu omenite številko rekorda. Manj kot šest plošč se ne razpošilja.

Vse pošiljatve poštnino prost. Vsaki pošiljatvi priložimo 300 igel brezplačno.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RES JE GORELO

Ignac Musič, Brooklyn, N. Y.

Trg Mengeš ima v svoji knjigi Vse delavstvo tega malega slo-
 zgodovine, med drugimi tudi za-
 vskega podjetje je stelo neka-
 belježeno ime, ki bo še precej ča-
 ko deset članov.

Med deklicami je bila tudi štiri-
 najstletna Micka, neposredna so-
 sada Franceljna.

Nekega dne pa je prišla opol-
 sodbe, si vendar človek ne more,
 dan od južine in nas presenetila z
 da bi včasih malo ne podvomil o
 pristnosti.

V mislih imam kroničnega po-
 žigaleca — kresnico, kot pravijo v
 Ameriki takim obžalovanju vred-
 nim ljudem.

Kadar je bil ta človek na svobo-
 di, so se pojavljali prizori v Meng-
 še v nevrjetno kratkih presledkih.

Ljudje so že vnaprej računali
 na žrtve, in gospodar, ki je imel s
 slamo krivo posloplje, ni mogel brez
 skrbi zatistni očesa, kadar je bil
 Franceelj svoboden.

Franceelj, majhen, okrogel, ma-
 lih nemirnih oči, s črnimi brkami,
 je znan Mengšanom, ne da bi ga
 drugače imenoval.

Dosti lot je preživel za mrežami,
 in s strohom so ga pričakovali
 Mengšani, ko so se spomnili, da bo
 doba kazni za zadnji požig kmalu
 odslužena.

Franceelj pa se je privadil živ-
 ljenja v ječi. Kot iz mbenega dru-
 gega, tudi iz Franceljna ječa ni
 naredila svetnika.

Družba, v kateri je bil, mu je
 v polni meri dolila pustolovskega
 duha v že itak zvite možgane.

Zastra mene je prav lahko, da
 je bil Franceelj res tak, kot ga je
 začnula družba.

Vsekakor pa dvomim, da bi bil
 res odgovoren za vse pežare.

Franceelj ima že davno šest čr-
 liev zemlje nad svojimi kostmi.
 Ubij je bil od roke svojega brata
 in sicer zaradi greznje, da mu bo
 zažgal.

Vendar pa so bili v zadnjem ča-
 su požari. Ne samo eden, dosti jih
 je bilo.

Bil sem še prav mlad — menda
 nekako šestnajst ali sedemnajst
 let, ko sem delal v Mengšu pri
 Hribarju, v malem slovenskem
 slavninarskem podjetju.

Zaposleni sme biti sami mladi
 ljudje, s še prav malo izkušnjami.
 Dečki smo bili že nekoliko izveč-
 bani v slavninarski stroki, dočim
 so se deklice šele učile.

“Saj ne gori! — morea si bri-
 je!” — je pripomnil eden. — “Po-
 valjamo ga po tleh — lažnjivca!”

Toda niso bili norci. Med temo,
 ki je zagrinjala Mengeš, so lizali
 plameni hladni zrak.

Približno pet minut teka je bi-
 lo tja, in mogoče nam niti toliko
 ni vzelo.

Danes se mi zdi, da smo bili tam
 v enem samem trenutku, kajti niti
 najbližji sosedje še niso bili na
 mestu, ali pa če me je presenečenje
 toliko prevzelo, da jih videl nisem.

To vem, da je bila družina še v
 hiši in živina v hlevu, katero sem
 jaz izgnal s kratkonepim konjem
 vred, izpod lesenega stropa, nad
 katerim so ponosno žrli plameni
 slamnoto streho in mrvo, ki se je
 nabajala nad gospodarskim pos-
 lopjem.

Danes se mi zdi, da smo bili tam
 v enem samem trenutku, kajti niti
 najbližji sosedje še niso bili na
 mestu, ali pa če me je presenečenje
 toliko prevzelo, da jih videl nisem.

Kaj bomo skregani! Kdo se pa
 upa skregati z njim — potem mu
 prav getovo postavi rdečega pete-
 in s strohom so ga pričakovali
 Mengšani, ko so se spomnili, da bo
 doba kazni za zadnji požig kmalu
 odslužena.

Franceelj pa se je privadil živ-
 ljenja v ječi. Kot iz mbenega dru-
 gega, tudi iz Franceljna ječa ni
 naredila svetnika.

Družba, v kateri je bil, mu je
 v polni meri dolila pustolovskega
 duha v že itak zvite možgane.

Zastra mene je prav lahko, da
 je bil Franceelj res tak, kot ga je
 začnula družba.

Vsekakor pa dvomim, da bi bil
 res odgovoren za vse pežare.

Franceelj ima že davno šest čr-
 liev zemlje nad svojimi kostmi.
 Ubij je bil od roke svojega brata
 in sicer zaradi greznje, da mu bo
 zažgal.

Vendar pa so bili v zadnjem ča-
 su požari. Ne samo eden, dosti jih
 je bilo.

Bil sem še prav mlad — menda
 nekako šestnajst ali sedemnajst
 let, ko sem delal v Mengšu pri
 Hribarju, v malem slovenskem
 slavninarskem podjetju.

Zaposleni sme biti sami mladi
 ljudje, s še prav malo izkušnjami.
 Dečki smo bili že nekoliko izveč-
 bani v slavninarski stroki, dočim
 so se deklice šele učile.

“Kako pa da take neumnosti go-
 voriš!” — smo jo prekinili.

“Res! — Franceelj je rekel, da
 bo zažgal in še uro je napovedal —
 ravno ob polnoči!”

“A beži, beži! — Ne klesti nam
 takih neumnosti!” — jo je poka-
 nal gospodar.

“Prosimo! — To niso nobene ne-
 skrbni zatistni očesa, kadar je bil
 Franceelj svoboden.”

“Ali ste skregani!”

“Kaj bomo skregani! Kdo se pa
 upa skregati z njim — potem mu
 prav getovo postavi rdečega pete-
 in s strohom so ga pričakovali
 Mengšani, ko so se spomnili, da bo
 doba kazni za zadnji požig kmalu
 odslužena.”

Franceelj pa se je privadil živ-
 ljenja v ječi. Kot iz mbenega dru-
 gega, tudi iz Franceljna ječa ni
 naredila svetnika.

Družba, v kateri je bil, mu je
 v polni meri dolila pustolovskega
 duha v že itak zvite možgane.

Zastra mene je prav lahko, da
 je bil Franceelj res tak, kot ga je
 začnula družba.

Vsekakor pa dvomim, da bi bil
 res odgovoren za vse pežare.

Franceelj ima že davno šest čr-
 liev zemlje nad svojimi kostmi.
 Ubij je bil od roke svojega brata
 in sicer zaradi greznje, da mu bo
 zažgal.

Vendar pa so bili v zadnjem ča-
 su požari. Ne samo eden, dosti jih
 je bilo.

Bil sem še prav mlad — menda
 nekako šestnajst ali sedemnajst
 let, ko sem delal v Mengšu pri
 Hribarju, v malem slovenskem
 slavninarskem podjetju.

Zaposleni sme biti sami mladi
 ljudje, s še prav malo izkušnjami.
 Dečki smo bili že nekoliko izveč-
 bani v slavninarski stroki, dočim
 so se deklice šele učile.

“Zakaj pa stric ne naznani orož-
 nikom?”

“Kdo ve, če že ni — vsekakor
 pa stric ne misli, da bo res to stor-
 il, ker mu ni dal še nikdar nobe-
 nega pouda za krez ali ga užalil
 — še stric še hodi tja in brat!”

“Budalesti in nič drugega!” —
 se je vmešala gospodinja. — “Sam-
 me budalesti so to in čenče!”

Po navadi smo delali do desetih
 zvečer, ker v takratnem času je
 bila tovarna preplavljena z naroč-
 čili. K tenfu čezurnemu delu pa
 smo zmi pridejali še dve uri in
 sklenili, da delamo do polnoči, da
 vidimo, kaj bo s tisto grozno.

Sicer nismo verjeli, a vendar kaj
 takega nismo smatrali za nemogo-
 če, ker v takratnem času so bili
 požari v Mengšu nekaj navadue-
 ga.

Baš ob polnoči je šel eden ven,
 da se prepriča, če je res ogenj.

“Gori! Res gori — in gotovo
 pri Jožetu!”

Kot zadeti od strele, smo obšli
 za trenutke; samega presenečenja
 nismo mogli iz mesta.

“Saj ne gori! — morea si bri-
 je!” — je pripomnil eden. — “Po-
 valjamo ga po tleh — lažnjivca!”

Toda niso bili norci. Med temo,
 ki je zagrinjala Mengeš, so lizali
 plameni hladni zrak.

Približno pet minut teka je bi-
 lo tja, in mogoče nam niti toliko
 ni vzelo.

Danes se mi zdi, da smo bili tam
 v enem samem trenutku, kajti niti
 najbližji sosedje še niso bili na
 mestu, ali pa če me je presenečenje
 toliko prevzelo, da jih videl nisem.

To vem, da je bila družina še v
 hiši in živina v hlevu, katero sem
 jaz izgnal s kratkonepim konjem
 vred, izpod lesenega stropa, nad
 katerim so ponosno žrli plameni
 slamnoto streho in mrvo, ki se je
 nabajala nad gospodarskim pos-
 lopjem.

Danes se mi zdi, da smo bili tam
 v enem samem trenutku, kajti niti
 najbližji sosedje še niso bili na
 mestu, ali pa če me je presenečenje
 toliko prevzelo, da jih videl nisem.

STAROST ZMAGA!

Kako čuden občutek ima člo-
 vek, ko se čuti starost. Človek
 je lahko čvrst in zdrav pri 70 letih,
 če je njegov želodec zdrav in če
 so ledice zdrave.

Ko postanejo ko-
 raki pešajoči, ko
 začne boleči v skle-
 pih, ko se pojavijo
 bolečine v hrbtnu,

znaki revmatizma, pijte dosti vo-
 ke in poskušajte Gold Medal
 haarlem oil capsules (originalne
 in vrstne). Slavni odvajalni mi-
 rlice že nad 200
 let. Zapečaten
 skatljice, garanti-
 ran, da je tak kot
 označen.

DENARNE VLOGE

PRI NAS LAHKO DVIGNETE DENAR
 VSAK MESEC, NE DA BI IZGUBILI
 OBRESTI ZA PREJŠNJI MESEC

Mesečno obrestovanje po
4%

Obresti tečejo od prvega prihodnjega
 meseca naprej.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

“Zakaj pa stric ne naznani orož-
 nikom?”

“Kdo ve, če že ni — vsekakor
 pa stric ne misli, da bo res to stor-
 il, ker mu ni dal še nikdar nobe-
 nega pouda za krez ali ga užalil
 — še stric še hodi tja in brat!”

“Budalesti in nič drugega!” —
 se je vmešala gospodinja. — “Sam-
 me budalesti so to in čenče!”

Po navadi smo delali do desetih
 zvečer, ker v takratnem času je
 bila tovarna preplavljena z naroč-
 čili. K tenfu čezurnemu delu pa
 smo zmi pridejali še dve uri in
 sklenili, da delamo do polnoči, da
 vidimo, kaj bo s tisto grozno.

Sicer nismo verjeli, a vendar kaj
 takega nismo smatrali za nemogo-
 če, ker v takratnem času so bili
 požari v Mengšu nekaj navadue-
 ga.

Baš ob polnoči je šel eden ven,
 da se prepriča, če je res ogenj.

“Gori! Res gori — in gotovo
 pri Jožetu!”

Kot zadeti od strele, smo obšli
 za trenutke; samega presenečenja
 nismo mogli iz mesta.

Zagoneten umor v Ptuj.

Posestnika Ivana Žnidariča so
 našli te dni umorjenega na čisti v
 mestni okolici, ptujski. Domneva
 se, da je motiv umora iskati v sod-
 ni obravnavi, ki se je dne 27. de-
 cembra vršila pred ptujskim okr-
 sodiščem v zadevi plačila alimentov
 za nekega nezakonskega otroka,
 čigar varnik je bil umorjen
 Žnidarič. V zvezi s tem umorom
 je bilo že več oseb artilanih.

ADVERTISE IN GLAS NARODA.

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
 Ely, Minnesota

Edina nepristranska slovenska politična
 jednota v Ameriki. Njene vprašanje v
 verski ali politični vprašanja. Svo
 BERTSKA organizacija s čisto blaženje
 in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA
 VSE. Nad sto odstotkov solventna. Ima približno
 devet sto tisoč dolarjev prihodnja in
 sedemdeset tisoč članov v obeh državah. Za-
 varuje za bolniško pokojnino, polnoletno letno
 smrtino. Citirajo njeno imena "New
 Dobe". Hitro prave bratstvo in priročnost
 pravi bratki politični organizaciji JESE.

Ovsem članov zadostuje za novo društvo.
 Pišite po poljarnia na glavnega tajnika: —
 Joseph Fisher, Ely, Minn.

inspicira častnike, katerim je poverjeno načelstvo nad japonskimi boy-scouti.

Ali je sneg potreben?

To vprašanje ne beli nikomur in na ta način prepreči nadaljne
 glave, vendar pa je veliko zanimi-
 vejše nego se zdi na prvi pogled.

Sedaj ko polagoma zapuščamo do-
 bo snega in leda in jadrano pom-
 ladi nasproti, bodo najbrže tudi
 oni, ki ne marajo snega, lažje ver-
 jeli, da je pravzaprav potreben in
 koristen. W. Naegler nam pripo-
 veduje med drugim sledeče:

Kadar pokriva sneg zemeljska
 tla in ogreje masade in setve z belo
 odejo, sta kmet in vrtnar vesela,
 da se nasadi varni pred mrazom.
 In zares ga ni boljšega zaščitnega
 sredstva za prezimajoče koristne
 rastline, kakor je sneg, ki prepre-
 či nadaljnje ohlajevanje tal in o-
 hrani vro toploto, ki bi se sicer iz-
 gubila v ozračje, setvam in nasad-
 om. To vedo kmetje po stoletnih
 izkušnjah. Tam, kjer je sneg iz
 tega ali drugega vzroka skopnel, se-
 tve pozebeje, medtem ko kažejo
 pod snežno odejo bujno kal in
 rast. Pri nas so nekatere občutlj-
 vejše rastline (smokve, lovorka
 in pod.) obdajo čez zimo s koruz-
 nim ali kakim drugačnim ščitom,
 v severnejših krajih pa morajo na
 ta način zavijati tudi trte, mareli-
 ce in druga občutljiva drevesa. Če
 jih pokriva debel sneg, so popol-
 nom na varnem in bodo izvrstno
 prezimila.

V najsevernejših deželah našega
 sveta je prihod snežne dobe prava
 blaginja za prebivalstvo. Če ne
 bi bilo snega, bi bile odnotno ljud-
 stvo obsojeno k pogini. V severni
 Kanadi leži sneg 6 mesecev, a prav
 njemu gre hvala, da se vsi sadeži
 razvijajo in dozore v teku 3 mese-
 cev, ko imajo v teh pokrajnjah
 gorko solčno dobo. Severni jele-
 ni bi poginili, če ne bi pozimi kle-
 lep od snežno odejo rastle, ki jih
 jeleni muljijo in se na ta način pre-
 hranijo skozi dolgo zimo. V dežel-
 lah večnega ledu so našli razisko-
 valci globoko pod snegom nekate-
 re cvetoče rastline, ki se drže juž-
 nejšega podnebja in ki sicer cveto
 le v poletnem času.

Sneg koristi poljedelstvu tudi
 tako, da ne pusti mraza preglobo-
 ko v zemljo. Če zmrzuje tudi sneg,
 se vendar tla obranijo, ker stalna
 topleta greje spodnjo plast snega

V mestu Hagenu na Vestfal-
 skem so našli v snegu 768 stotink
 premoga, ki so ga tovarne v obliki
 dima izpuhale v zrak. V Londonu
 so našli v litru raztopljenga snega
 5 gramov neizorelega premoga.
 Te številke pričajo, kako nesnaga
 se zbira v ozračju velikih mest; tu
 so mimo premoga tudi pare žvep-
 lene kisline, amonijaka in drugih
 škodljivih snovi. Sneg pritegne te snovi
 na zemeljska tla, je sigurno, da
 dobe rastline na ta način več hran-
 lilih snovi. Sneg pa tudi prepre-
 či izhlapevanje rastlinskih snovi.
 Če ene zasluge ne pozabimo: sneg
 najbclj prekrvavi zemljo z vo-
 do. Izmed vselj padavin, ki jih do-
 bi prst v teku leta, daje sneg naj-
 manj 75 odstotkov, poletje pa naj-
 več 7—8 odstotkov.

Tako skrbni sneg v obilni meri,
 da postaja zemlja pripravnejša za
 setev in rodovitna mati rastle in
 s tem vseh živih bitij. Zima, ki
 ima malo snega, se najbolj občuti
 v poletju, zato ne pravi zanan
 ljudski pregovor: "Veliko snega,
 dobro poletje."

AGITIRAJTE ZA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERICI

Nova kazen za pijance.

MALINE, Ill., 24. januarja. —
 Neki John Rudjijanski se je moral
 zagovarjati v sodišču zaradi pija-
 nosti in pretepanja žene. Sodnik
 Gustavson mu je rekel: — Vaša
 družina potrebuje vašega zaslu-
 ka, vi ste pa potrebni kam. V sled
 tega se boste morali zglasti pri je-
 čarju vsako soboto popoldne. Tam
 boste ostali do poudeljka zjutraj.
 To se bo ponavljalo deset ted-
 nov.

- Pozor, rojaki!**
- Iz naslova na listu, katerega
 prejmete, je razvidno, kdaj vam
 je naročnina pošla. Ne čakajte te-
 raj, da se vas opominja, temveč
 obnovite naročnino ali direktno,
 ali pa pri enem sledečih naših
 zastopnikov:
- CALIFORNIA**
 Fontana, A. Hochevar.
 San Francisco, Jacob Lausin.
  - COLORADO**
 Denver, J. Schutte.
 Pueblo, Peter Cullig, John Germ.
 Ft. Junes, A. Saffir.
 Salida, Louis Costello.
 Walsenburg, M. J. Bayuk.
  - INDIANA**
 Indianapolis, Louis Banich.
  - ILLINOIS**
 Aurora, J. Verbich.
 Chicago: Joseph Ellis, J. Bevel,
 Mrs. F. Laurlich.
 Cicero, J. Faldin.
 De Pur, Andrew Sjdilar.
 Joliet, A. Anzeic, Mary Bamblich.
 J. Zolotel, John Kren, Joseph Irovat.
 La Salle, J. Spelich.
 Mascoutah, Frank Augustin.
 North Chicago, Anton Kobal.
 Springfield, Matija "Arborlich".
 Summit, J. Hartuth.
 Waukegan, Frank Petkovek.
  - KANSAS**
 Girard, Agnes Močnik.
 Kansas City, Frank Zagar.
 Pittsburg, John Repovž.
  - MARYLAND**
 Steyer, J. Černe.
 Kitzmiller, Fr. Vodopivec.
  - MICHIGAN**
 Calumet, M. F. Kobe.
 Detroit, J. Barich, Ant. Janezich.
  - MINNESOTA**
 Chisholm, Frank Guže, A. Paulina,
 Frank Pucelj.
 Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
 Eveleth, Louis Guže.
 Gilbert, Louis Vessel.
 Hibbing, John Povše.
 Virginia, Frank Hrvatic.
  - MISSOURI**
 St. Louis, A. Nabrroj.
  - MONTANA**
 Klein, John R. Rom.
 Washoe, L. Champa.
  - NEBRASKA**
 Omaha, P. Broderick.
  - NEW YORK**
 Gowanda, Karl Sternlska.
 Little Falls, Frank Masto.
  - OHIO**
 Barberton, John Balant, Joe Hill.
 Cleveland, Anton Bobek, Charles
 Karlinger, Louis Rudman, Anton Stim-
 lich, Matja. Slapnik.
 Euclid, F. Bajt.
 Girard, Anton Nagode.
 Lorain, Louis Balant in J. Kumše.
 Niles, Frank Rogovsek.
 Warren, Mrs. J. Rachar.
 Youngstown, Anton Kikelj.
  - OREGON**
 Oregon City, J. Koblar.
  - PENNSYLVANIA**
 Ambridge, Frank Jakše.
 Bessemer, Louis Hribar.
 Braddock, J. A. Germ.
 Broughton, Anton Ivanec.
 Claridge, Fr. Tushar, A. Jerlna.
 Conemaugh, J. Brezovec, J. Pike,
 Rovanssek.
 Crafton, Fr. Machek.
 Export, G. Previc, Louis Supančič,
 A. Šterlj.
 Forest City, Math. Tamin.
 Farrell, Jerry Okorn.
 Impe, J. Val. Petercel.
 Greensburg, Frank Novak.
 Homers City in okolice, Frank Fa-
 nchack.
 Irwin, Mike Pausbek.
 Johnstown, John Polanc, Martin Ko-
 roschetz.
 Krays, Ant. Taučelj.
 Luzerne, Anton Osolnik.
 Manor, Fr. Bemstar.
 Meadow Lands, J. Koprivšek.
 Midway, John Žust.
 Moon Run, Fr. Podmilšek.
 Pittsburg, Z. Jakše, Iz. Magister.
 Vibe, Arh in U. Jakoblich, J. Germ,
 J. Pogacar.
 Frejo, J. Derzshar.
 Reading, J. Pezdir.
 Steelton, A. Hren.
 Unity Sta. in okolice, J. Škerlj, Fr.
 Schifrer.
 West Newton, Joseph Jovan.
 Willock, J. Petercel.
  - UTAH**
 Helper, Fr. Kreba.
  - WISCONSIN**
 Milwaukee, Joseph Trainik in Jo-
 Koren.
 Racine in okolice, Frank Jelenc.
 Sheboygan, John Zorman.
 West Allis, Frank Skok.
  - WYOMING**
 Rock Springs, Louis Taucher,
 Diamondville, A. Z. Arko.

ISČE SE

25 SLOVENSkih DRUŽIN
 za ustanovo mlekarških farm v
 Cattarangus County, New York.
 Posebno priporočljivo starišem ve-
 likih družin. — Vprašajte pri:
Bebocek Realty Company, Sala-
manca, N. Y.
 (3x 24.26&28)

SEZNAM KNJIG,
 katerih imamo samo
 po par izvodov od
 vsake.

Blagajna velikega vojvode,
 roman 30

Cyklaumen, roman 25

Cebelica 25

Od Ohrida in Bitolja 5

Hanka, Lužičko-srbstva povest.
 Atala, čudež v Bolcan, t. v. l. —
 Iz dežel potresov, Bankart 50

Izbrani spisi Hinka Dolenc 50

Jetika in njeno zdravljenje 25

Kapetanova hči 50

Knjiga o lepem vedenju, go-
 vorjenju in zasebnem živ-
 ljenju, Bontou 1.20

Knjiga spominov, ječe moja
 pot 50

Križev pot Petra Kupiljenka,
 zgodovinska povest 50

Liberalizem 75

Materija in Energija, Černelj
 75

Otroci Solnea, Pregelj, t. v. l. —
 Predhodniki in idejni utemelji-
 telji ruskega realizma —
 (Priatelj) 1.25

Plat zvana, Leonid Andrejev 35

Pravo in revolutia, —
 Leo Pitamile 25

Prigode gospoda Collina, de-
 tektivski roman 35

Samosilnik, deset povesti ..... 1. —
 Sosedje, Čehov 35

Svetnik, Fogazzaro, roman 1.50

Tigrovi zobje, Maurice Le-
 blanc 80

Učepigzel in Lam Dorbin 1.5

Vojska na Turškem 25

Pesmi v prozi, 49. t. v. l. 50

Sodnikovi, Stritar 50

Tri legende o razpelo, —
 Zeyer, t. v. l. 50

V pristanu, Pretnar 60

Vladar 35

Večerna pisma, Kmetova .. 30

Uvod v Filozofijo, Veber ..... 1. —

Znanost in Vera, vedstvena
 Studija, Veber ..... 1. —

Zbrani spisi Fr. Maselj Pod-
 limbarski 1.50

Žrtve, Fr. Zbašnik, povest 55

I GRE :

Gospa z morja, igra v 5 dejanjih	75
Jugana, Vila najmlajša, enodejanka	40
Lokalna železnica, v 3 dejanjih	50
Lotkin rojstni dan	50
Noč na Hmeljniku	40
Naraden človek, šala v treh dejanjih	40
Pluh, veseloigra enodejanka	75
Bogatini in smrt, igra v 1. janzu	75
Poslednji mož, veseloigra, 3 dejanja	75
Pepelnik, narodna pravljica, 6. dejanj	80
Skopuh, komedija v 5. de- janjih	75
Vozel, vaška šala v 3 de- janjih	75
Vrtinec, drama v 3 de- janjih	65
Večija, drama v 3 de- janjih	65
Zemlja, komedija v 3. de- janjih	75

"GLAS NARODA"
 82 Cortlandt St.,
 New York

Veak zastopnik izda potrdilo za svo-
 to, katero je prejel. Zastopnike roj-
 kam toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
 Za eno leto \$3.00; za pol leta \$3.00;
 za štiri mesece \$2.00; za četrt leta
 \$1.50.

Naročnina za Evropo je \$7. za eno

GRAJSKA GOSPODIČNA

ROMAN.
Za Glas Naroda priredil G. P.

49 (Nadaljevanje.)

— Hardvik je mrtev!
— Hardvik... mrtev... Nemogoče! — je vzkliknil grof, skoro prestrašen.

Francka pa je resno prikimala predse.

— Ravno ko sva govorila o tem, da je njegova odpoved mogoča edino sredstvo, da se prepriča Pijo o odkritosrčnosti ljubezni, je prišla brzobjavka, da je Hardvik pri dirki padel ter takoj izdihnil. Slišna sem čitala sporočilo.

Z naširoko odprtimi očmi je zrl Vilibald na govornico. Nato pa se je pobešila njegova glava globoko na prsa in počasi, kot v snu, je obnovil svojo promenado.

Par minut je vladal globok molk v sobi in le teta Johana je prijatno vzkliknila:

— Kako strašno je izgubiti otroka tako nenadno in tako okrutno! Razprostrla je svoji roki, objela Francko ter jo pritisnila nase.

— Kaj bo postalo sedaj? — je zašepetala. — Ali misliš, da ga Pija v resnici ljubi?

Mlada deklica si je popravila lase iz čela.

— Da, ona ga ljubi!
— Čas eziravi marsikatero rano. Pones in odpor Pije bosta premagala nagnenje.

Francka je pritisnila svoj obraz proti rami matere ter ni ničesar odgovorila.

— Ali bo Vulf takoj odpotoval?

Kontesa je prikimala. — Kot moj prijatelj. — je zvenelo z njenih ustnic. — Dobro, da ga Pija ne bo več videla. Vsaka prilika za to je sedaj pač vzeta in razdalja učinkuje na ljubezen kot vihar na ogenj. Zaneti veliko in pogasi majhno. In ljubezen Pije ni bila še velika, ker je komaj pogrnala korenike.

Francka je dvignila obraz. Tuja poteza ponosne energije se je začrtala vanj. Temne oči so zrle tako mokro zamrežene, a vendar tako odprto kot pri otroku, ki bi rad jokal, a se sramuje svojih solza.

— Počakali bomo, mama, — je prikimala na kratko, nakar se je visoko vzravala ter se obrnila proti svojemu očetu.

— Pija ne sluti, da sem poslušala pogovor med njima in tudi ne vem, da sem sklenila prijateljsko pogodbo kot bratranec in sestrična. Tudi naj ne ve tega, kajti drugače bi bila v svojem velikem nezavestju in sveti razburjenosti v stani smatrati nas za zaveznika bratrance. Prosim vaju, da ostaneta pred njo popolnoma brezbržna in da ne pustita niti najmanjše vedeti, da nam je znano, kdo je asor Helmut. Prosim vaju za to!

Grof je mehkičeno prikimal.

— Gotovo, gotovo! To mi je zelo ljubo, če mi ne bo treba razpravljati o tej sitni zadevi.

Pri tem je zopet pričel korakati po mehki preprogi gorindol ter murmrati:

— On se ja hotel odpovedati majoratu? To je nemogoče, to ne more biti res! Kako bi se mogel sin Rüdigerja tako razlikovati od svojega očeta?

Po kratkem odmoru pa je zopet nadaljeval s svojim samogovorom:

— Hardvik mrtev! Bila je pač sreča za njega. Mi ljudje predemo svoje načrte, a ljubi Bog govori le preveč pogosto: — Moja je osveta!

Majoratni gospodar z Niedecke je nato zopet težko omahnil nazaj v stel, si podprl gavo z roko ter pričel razmišljati predse.

Pija je sedela v svoji sobici v stolpu ter zrla brez solza na sivo pokrajino ob Rennu.

Ni še polegel vihar, ki je divjal v njeni notranjosti in ni bila še v stani obsedi in razumeti vso veličino svojega gorja. Kot mrka, vrnjena in skrivnostna teža je ležala na njej ter ji jemala vse miseljenje, in čeprav jo je utripanje sreča skoro zadušilo, je občutila vendar leden mraz, ki jo je stresal.

Obvladovala jo je le ena predstava: — Ti si bila podlo varana in osleparjena od njega, katerega si ljubila!

Tedaj pa je stisnila svoji ustnici, na katerih so se žareli njegovi poljubni ter zrla, polna divjega hrepenenja, na reko navzdol. Nato pa je pritisnila svoji mrzli roki na čelo ter mislila polna trpkoga gorja: — Kaj je še prostnega in resničnega na svetu, če je zlagana celo njegova ljubezen!

Teta Johana je vedela za zvičajni napad Vulf-Ditriha ter ga podpirala. To je bilo za Pijo vzvišeno nad vsak dvom.

Zakaj bi drugače pač trpela prijateljsko občevanje z nekim asorjem Helmutom, ko je videla, kako plava Francka s polnimi jaci in sanjavo ljubezen do njega?

Strašna ogorčenost jo je prišla pri teh mislih in lotil se je življenjske odpora, da prepriča sedaj vse zavratne načrte zaveznikov.

Ta občutek sovraštva in ogorčenja je popolnoma pofislil v ozadje izgubo njene ljubezni. Njen ponos je bil očitno bolj ranjen kot pa njeno srce in dokler je še divje vrela v njeni notranjosti, je zabledel spomin na mlado ljubezensko srečo, kot zatone svet naenkrat v noči in temi, kot izgine solnce za tesnimi viharnimi oblaki.

Niti ena misel opravičila ali dvoma glede krivde Vulf ni vstala v njej. Njena strastnost je potegnila vse s seboj v prepad.

Doreta je že drugič potrkala na vrata ter sporočila, da je zajtrk serviran in da čaka gospoda le še na gospodično.

Pija se je divgnila za blestečimi očmi. Pravi nič ji ni bilo treba bladih svojega objokanega obraza, predno bi se pokazala ljudem in njena hladna blečica je bila komaj kaj posebnega.

Ona se ne boji motrečih pogledov, ravno nasprotno, nudilo ji bo ponosno zadovoljstvo, da se jim bo lahko pokazala, neuklonjena in nepognična! Ona sovraži Niedecke, njih vse!

Izvedo naj, da ji ne more zadati njih lažljivost nikakih ran, da je Pija Nerdlingen preveč ponosna, da bi pretakala solze za onim zavidevanjem vrednim, da se ne bo brez moči sesedla, če je bila sreča njenega življenja uničena od zlobne roke.

Mehanično si je popravila svojo bujne lase, se visoko vzravala ter odšla po stopnjicah navzdol.

Hitri koraki nekega natakarnja so ji zveneli na stopnjicah nasproti, ko je položila, svojo roko na kljuko vrat obečnice ter neslišno vstopila.

Pogled na mizo ji je pokazal, da ni grofovska družina še nadala čakala nanjo. Soba je bila prazna.

Ob istem času pa je nekdo hitro potrkal na vrata stranskega salona.

(Dalje prihodnjič.)

CUNARD LINE
25 Broadway
New York

SLIKE NORCEV

Znan pariški pisatelj je te dni priredil razstavo slik in risb, ki so jih napravili nekateri talentirani norci. Čeprav smo si že davno no na lastnem, da rečenica "les ex-tremes se touchent" nikjer ne veda tako točno kakor baš za razmerje med geniji in bedaki, se bo marsikomu vendar zdelo čudno, da so nekateri umetniki, ki se še ne štejejo med nove, občutili privedev te razstave kot čim naperjen proti njim, in v tem pogledu jim je vestno sekundarno del pariškega tiska: izkazalo se je namreč, da se dela teh norcev v ničemer ne razlikujejo od umetnin pametnjakov.

MED ESKIMI

Zgodilo se je, da se kateri misijonar poda na pet, hodi cele tedne, predno najde človeka, slednjic pa se izgubi v snegu in šele čez leta se izve, bolj po naključju, da ga ni več med živimi. Najbolj pa ubija tuja samota, ki je tako strašna, da si je ne more predstaviti niti najbolj živahna domišljija človeka, ki tega čustva ne pozna.

Sovjetska kretna imena.

Sovjetski komisar za notranje zadeve hoče na vsak način odvdati svoje podložnike in podložnice, da bi svojo dečo kristili na imena koledarskih svetnikov, in zato je izdal seznam onih imen, ki jih priporoča sovjetska vlada. Evo nekaterih najoriginalnejših:

Barikad, Rozum, Komintern, Radio, Taylor, Kean, Desmoulins, Spinazo, Lincoln, Bakun (deformacija imena Bakunin), Troe, Nokras, Koseiusko, Kolumb, Voltaire, Lavoise, Grakh, Spartaus itd.

Še nekaj ženskih imen: Barikada, Proletara, Urica, Ninel (anagram Lenina), Lunačara, Akademij, Amnestija, Jauresa, Darvina, Bebelina, Navzana, Maja itd.

Posledice snežnih metežev na Anglikiem.

Zaradi zadnjih snežnih metežev grozi Londonu pomaknjane kuriva in živili. S hitro akcijo se je posrečilo, da so skrbeli mesto z zadostno množino premoga, vendar ga zavoljo slabih cest ne morejo spraviti do odjemalcev. Slabo stanje cest ovira tudi prevoz rastlinskih živil z dežele. Na južnem Anglikiem so številne vasi radi nagnomadenega snega popolnoma odrezane od sveta. Nekaj železniških prog ne deluje. Parniki med Dvrom in Calaisom radi viharja, ki divja v Rokavskem prelivu, ne morejo voziti.

IZ NEW YORKA V JUGOSLAVIJO
POD OSEBNIM VODSTVOM
VELIKONOČNI IZLET
NA PARNIKU
AQUITANIA
Odpluje iz New Yorka v Cherbourg
v SREDO, DNE 21. MARCA
Praznujte Velikonoc pri stariših in sorodnikih, ki vas težko pričakujejo. Potujte pod izvežbanim vodstvom Mr. A. Markus-a, člana newyorškega urada Cunard Line, ki bo skrbel za vas in za vašo prtljago. Potujte udobno. Prostori na "Aquitaniji" so veliki in udobni. Domača hrana. Zajamčite si že sedaj povratno vožnjo in prištedite denar.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvarih. Vse to nam dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in pripočamo vedno le prvorstne brzoparnike.

SKUPNI IZLET V ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

PREIREDIMO
DNE 25. FEBRUARJA 1928,
z najnovejšim parnikom Cosulich Proge
"SATURNIA"
ki je največji motorni parnik na svetu.

Tem cenam je prištetih še vojni davek \$5.—

VELIKONOČNI SKUPNI IZLET

s parnikom
"PARIS"
priredimo **DNE 24. MARCA 1928,** (I. A. M.)

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prijavi in piše za pojasnila na:

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

KRVAVO NOVO LETO

Na Silvestrovo so navalili maskirani tolovaji na hišo kmeta Novaka Filipovića v vasi Medvedje v Srbiji. Novak živi pod isto streho s svojim bratom Vojislavom. Razbojnik so vlomili hišna vrata. Ropot je zbudil Novaka, ki je popraskal puško in oddal proti vlomilec več strelcev. To pa drznih razbojnikov ni motilo. Vdrlji so v hišo. V temi za vrati je čepel Novak z nabitó puško, roparji pa ga niso opazili in vdrlji v Vojislavovo sobo. Vojislava in njegovo ženo so lahko ranili. Nato so premetali vso hišo in iskali denarja in dragocenosti. Novak se je priplazil prav blizu, pomeril na enega izmed banditov in sprožil. Krogla je tolovaju prebila glavo in zgrudil se je na mestu mrtev. Roparjev se je tedaj polastil velik strah, pustili so vse in pobegnili. Strelci so med tem alarmirali vso vas, nastalo je splošno streljanje od vseh strani. Roparjem se je posrečilo zbežati. Oblasti so takoj uvedle preiskavo in so roparjem zadržali za petami.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem. Izbava "Glas Naroda".

ADVERTISE in GLAS NARODA

Veretanie oarniko • Shipping News
26. januarja: Westphalia, Hamourg
27. januarja: Aquitania, Cherbourg
28. januarja: Roma, Genoa, Naples
29. januarja: Minnetonka, Cherbourg
30. januarja: Albert Ballin, Cherbourg, Hamourg
31. januarja: 1. februarja: George Washington, Cherbourg, Bremen
1. februarja: Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
2. februarja: 3. februarja: Olympic, Cherbourg
4. februarja: Paris, Havre
Dresden, Cherbourg, Bremen
Lapland, Cherbourg, Antwerp
Ryndam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
5. februarja: Presidente Wilson, Trar Thuringia, Hamourg
6. februarja: New York, Cherbourg, Hamourg
7. februarja: Minnewaska, Cherbourg
8. februarja: Conte Blancamano, Genoa, Naples
9. februarja: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
10. februarja:
11. februarja:
12. februarja: Bremen, Bremen
13. februarja: De Grasse, Havre
14. februarja: Suffren, Havre
15. februarja: Deutschland, Cherbourg, Hamourg
16. februarja: Republic, Cherbourg, Bremen
17. februarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen
18. februarja: Cleveland, Cherbourg, Hamourg
19. februarja: Olympic, Cherbourg
20. februarja: Colombo, Genoa, Naples
21. februarja: Paris, Havre
22. februarja: Saturnia, Trst (SKUPNI IZLET)
23. februarja: Minnetonka, Cherbourg
24. februarja: George Washington, Cherbourg, Bremen
I. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 24. marca, 1928.
II. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 12. maja, 1928.
III. SKUPNI IZLET s parnikom "Paris" dne 2. junija, 1928.
Večnomo parnikov odpluje ponoči: potniki se vračajo dan pred.

DIREKTNJA POT V JUGOSLAVIJO
COSULICH
LINE
Prihodnja odpluta:
PRESIDENTE WILSON
7. febr.; 20. marca; 15. maja
PARADI MORJAJ NOV VELIKAN
SATURNIA
(35,000 ton displacement)
Odpluje naravnost v Split in Trst. Prvo potovanje iz New Yorka. **25. FEBRUARJA**
SATURNIA je najhitrejši in najhitrejši parobrod na svetu in največji parnik, kar jih je bilo kdaj v kakršnem jugoslovanskem pristanišču. Ureditelj tako, da boste potovali na prvi vozniki tega velikana
PHELPS BROS. & CO., G. A.
2 WEST STREET. NEW YORK

SEST DNI PREKO OCEANA
Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogremnih parnikih:
PARIS 3. febr. — 24. febr.
(Ob polnoči.)
Najkrajša pot po telegrafu. Vsa koda je v posebni kabini s vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Zajamčite si prostor za vožnjo novega velikana

Ile de France 16. marca.
(Ob polnoči.)
Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 State Street,
New York, N. Y.

SKUPNI IZLET V ITALIJO IN JUGOSLAVIJO
PREIREDIMO
DNE 25. FEBRUARJA 1928,
z najnovejšim parnikom Cosulich Proge
"SATURNIA"
ki je največji motorni parnik na svetu.

Tedaj bo odplul prvič iz New Yorka preko Gibraltarja, Marselle, Neapolja, Patrasa in Splita v Trst, kamor bo došel v 12 DNEH.

Cena do Trsta za:
navadni III. razred \$105.—
srednji II. razred \$125.—
redni II. razred \$150.—

"SATURNIA" ima 35,000 ton prostornine in je madve elegantno opremljen. — Mi imamo rezervirane za takrat lepe kabine v vseh razredih.

Tem cenam je prištetih še vojni davek \$5.—

VELIKONOČNI SKUPNI IZLET

s parnikom
"PARIS"
priredimo **DNE 24. MARCA 1928,** (I. A. M.)

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prijavi in piše za pojasnila na:

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

JAHTA NEWYORSKEGA KLUBA

ki bo skušala odnesti pri tekmah prvo nagrado.